Ն 2276

1885 ՄԱՐՏ 7 ԲԻՆՃԵԼԻՆԳԻՀ

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃԸ ՍԻՆԻ

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԷՆԴԻ

ՄԻՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՑԷ

ՎԷ ՍԱՀՄԱՆԻՆ ՃԱՄԻ ԵՎ ՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԵՐ

ԱՊՈՆԻ ՑԻՑԱԳԻԼԸՐԸ

Մէջհիալէ 20 գրուշտան

ՈՐԱՄԱԳՈՒ ԻԶԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 200 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 105 »
Իւչ այլըգ . . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . . . 240 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 125 »

40 ԲԱՐԻԼ

ԻԼԱՆԱԹ ՑԻՑԱԳԻԼԸՐԸ

Գլխէր սաթիրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 շինէի սահիֆէյէ . . . 5 ղրշ.
Գիւնէիւ սահիֆէյէ . . . . . 2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ուժուրը սարրաֆիյէյէ պիտ իլանաթ.

2 վէ 3 շիւնէիւ սահիֆէյէրէ . . . 6 ղրշ.
Գիւնէիւ սահիֆէյէ . . . . . 4 »

Զիյատէ միւտատէթ իչիւն իլանաթա այը բապարըգ օլուր։

Մէվատը նաֆիսա տայիր պէնալէր մէճմանէն գապուլ օլունմագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իսատ օլունմայաճագ տըր։

ԿԻՐԻՆԻՒ ԿԷԶՄԻՇ Ն՝ 5 ՂՈՒՐՈՒՇ

Իսարէխանէսի, հէյէթը թահրիրիսէսի վէ մաթպասասը, Սիմամպօլա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 խանինտէ տիր։ — Դարէթանդն ուսմուրը իսարէ՝ վէ թահրիրիսէսինէ ապիտ գէտֆիֆէի մէվատա հաղգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճագը կիպի, քեաֆիֆէի մէքեաթիպլին տախի անքն նամընա կէօնտէրիլմէսի իդիգը իսատ։

ԻԽԹԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Թաչրա ապօնէլէրիմիզէն մաթպասմըզա տէյնի օլանլարըն պիր ան էվվել թէսվիրէի տէյնէ հիմմէթ իմմէլէրի խասսաթէն ըէճա ու իխթար օլունը։

ԿԻՐԻՆԼԻՐԻՆ ՀԱՎ ԱՏԻՒ

Բումէլի չըմէնտր ֆէրլէրի գումրանիասը իլէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ պէրինտէ միւտաղլուն. ֆիկ օլան մէսուլիին թէսվիրէսի իչիւն Պարսն Հիրշ իլէ իշլէտիճի գումրանիա թարաֆլարընտան նասպ օլունան հաքէմլէրի տիւնքի նիւսխէմիզտէ թէլէկրաֆլար սըրասընտա եազմըշ իտիք։

Մէսմուաթա Պարսն Հիրշ իլէ իշլէտիճի գումրանեա այը օլմայըգ, ասլ գումրանիա վէ իշլէտիճի գումրանիա նամտը իլէ իբի հէյէթ իմիսար վէ այը պիր հաքէմլէր ինթիխապ օլունմասը՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ գազիլը գապուլ օլմասընը, վէ Պարսն Հիրշէ պու եոյսա ճէվապ թահրիրի լազըմ կէլտիկի՝ Նաֆիա նէզարէթինտէն Պապը Ալիյէ իշար գելընմըշ տըր։

—

Սիվէյիշ գանալընտա սէրպէսթի սէյրը սէֆանէ տաիր պիր բայիսա խանգիմի մէմուրիյէթիյլէ Բարիզտէ թէշէքքիլ իտէն մուխթէլիֆ գօմիսիօնա Պարիյէ միրիլիվալարընտան Համի բաշանը Օսմանլը գօմիսերի թաւին օլընարագ, միւշարէյէհին էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ էյլէտիկի տիւն եազըմշ իսէ տէ, մուախխարէն իսթիխապ օլընտըզընա կէօրէ, բաչի միւշարէյէհին ազիմէթի չիմտիրիք թէէխիր օլընմըշ, վէ գօմիսիօնը մէզքիւր միւզաքէրաթընա իչթիրաք իթմէսի իչիւն Բարիզ սէֆարէթը սէնիյէսի պաշ քեաթիպի Միսաք էֆէնտիյէ խարճիյէ նէզարէթինտէն թալիմաթ իթա գելընմըշ տըր։

Մէգքիւր գօմիսիօնա Մրսըր հիւքիւմէթի թարաֆընտան Տիգրան բաշա հաղրէթլէրինին գօմիսէր թաեին օլունաճաղը բիվայէթ օլունը յօր։

—

Էվրօբա կազէթալարընտա օգունտըզընա կէօրէ, ինկիլթէրրա գապինէթ օսը՝ Ազֆանիսթան մէսէլէսինտէն տօյալը Ինկիլթէրրա իլէ Ռուսիա պէյնինտէ պիր մուհարպէպէ զուհուրի թադտիրինտէ ինկիլիզ տօնանմասընդն Գարատէնդէ տուխսուլինէ միւտատ օլընմասընը հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն թալէպ իթմիշ օլմազլա, Հասան Ֆէհմի բաշա հաղրէթլէրի՝ պու խուսուտտա տախի միւքաւլէմէյէ մէմուր օլմուշ տըր։

—

Գու կիւնքի թուրէտտէ օգունմուշ տըր։

«Ժէնէրալ Լօրիս Մէլիգօֆրն եավէրլէրինտէն պիրի՝ խրամէթը ասքէրիյէտէն իսթիֆա իլէ Նէլէյ Վէրէդա նամ Ռուս կազէթասընա մուխպիրլիք իթմէք իւզրէ Տէրսաատէթ կէօնտէրիլմիշ օլմասընա Եունան կազէթալարընտան պիրի՝ պիր մագսէտը սիյասի աղվ ու իսնամ իթմէք իսթէյօր։

«Էֆֆէրէ» նամ Աթինա կազէթասը տախի Այնօրօգա քէշիշ գրյաֆէթինտէ եէվմէն ֆի եէվմին վիւրուա իթմէքտէ օլան Ռուսիաղլարը ֆէվգէլղայէ թէքէսիւր իթմիշ օլտրգլարը իսթիխապ իթմիշ տիր։»

—

Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Տէրսաատէթ սէֆարէթինէ նասպ ու թաային օլունան Սըր Էտվարտ Թօրնթօնը խալէֆի օլան Մատրիտ սէֆիրի Մ. Մօրիէրին Բէթէրսպուրկա միվասէլէթինէ տէկին օրատան միֆարէգաթ իթմէմէսի իչիւն էմր ալդ իթտիկի եազըմշ իտի։

Մ. Մօրիէր՝ ինկիլթէրրա իլէ Օբանեա պէյնինտէ տերտէսթը ագտ պուլունան թիճարէթ ատնամէսինին գաթիէն գապուլ ու թաստիգի թէէխիւր իթմէսինէ մէպնի Մատրիտտէ գալմադա մէճպուր պուլունմուշ իսէ տէ, պու քէրրէ ահանամէի մէզքիւր գաթիէն իմտա ու թէէաթի գելընմըզ օլմազլա, Մ. Մօրիէր՝ մէմուրիյէթը ճէտիտէսի օլան Բէթէրսպուրկա կիմմէք իւզրէ հաղրլանմագտա իստուկինտէն, Սըր Էտվարտ Թօրնթօնը ալաֆրանկա ապրիլ 15 ինէ տօղրու Տէրսաատէթէ մուվասէլէթի մէմուր տըր։

—

Շարգի Բումէլի մէճլիսը ուսմուիսինին պիր վիլայէթ պանգասը թէէսիսինէ վէ Պուրկազ իլէ Իսլիմիա տրասընտա պիր չըմէնտրֆէր ինչասընա տաիր էրմիշ օլտըզը գարարլարընն ճանիպը հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն գապուլ պուլըրմասընը պուլունան ագտէմ եազըմշ իտի։

Ֆէլէֆ-Բէյին գավլինէ, Պապը Ալիին թաստիգինէ պէքլէնիմէքսիզին մէզքիւր գարարլարընն մէվզիի իճրայէ վազը՝ Ֆիլիպէ մէհաֆիլը բօլիթիզիյէսինտէ սէօյլէնմէքտէ իմիշ։

—

Բուս վարօր գումրանիասընդն Աչի նամ վարօրը՝ ինկիլթէրրա տէվլէթի հիսասընա պիր խայը որդրը համի օլտրը հայտէ, կէչէն կիւն Օտէսատան միւրուր իթմիշ տիր։

—

Շարգի Բումէլիտէ վազը Գարլօվա էհալիսինտէն պիր խայամ՝ Տէրլիքէօյլու պիր գըզ իլէ Նիշանը օլուպ, տիւրքուն գուրուալարագ, տիւրքուն խալգը՝ կէլինի ալտագ իւզրէ Գարլօվատան Տէրէլի քէօյունէ կիտէր իքէն, տիւրքինճիւէրտէն պիրի՝ էօնտէն պիր Օսմանլը պայրաղը թաչըմագտա օլտաղլ, սօգագտա պիր գաչ ատըմ ալը տլտաղ Գարլօվա գայմագամը Պուլկար Մ. Կրէ Գօֆ բաստ կէլիպ, մէզքիւր սանճաղը աչաղա ալարագ բաչա բաչա իթմիշ, վէ տիւրքուն խալգընա խիթապէն «պունտան պէօյլէ Բուս սանճաղը թաչըյանագ սընը» տէմիշ տիր։

—

Թէպաամ էճնէպիյէտէն պիրի՝ էճզամ թըպպիյէ վէ ատիրէ իմամ զէմինընտա պիր ֆապրիգա քիւչատը իչիւն իմթիյազ իսթիհսալ իթմէք իւզրէ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ պիր իսթիտա թագտիմ իթմիշ, վէ պունտա կէրէք հիւքիւմէթէ վէ կէրէք էհալիյէ գայէթ էհվէն ֆիյաթլա էճզա ֆիրուսաթ իթմէյի թէքլիֆ էյլէմիշ իսէ տէ, Թօբխանէի ամիրէ իլէ օլէնան մուխապէրէ իւզէրինէ, մուամիլէյէհին իսթէտիկի եէրտէ ֆապրիգա քիւչատը պագը մահ. զուրը ճայիպ օլաճաղը միթալէտանընա մէպնի Պապը Սէրասքէրիտէն ճէվապը բէտտ վէրիլմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՑԻ

Գարիպէն չէհրիմիզ կէլէճէք օրան Շուէտ գրալընդն մախտումլարբէհրէնտ Շարլ իլէ Բրէնս Լօմէնն իքրամէն Շուէտ սէֆարէթիտէ վերիլէճէք պալօ՝ ալաֆրապրիլին պիրինճի կիւնիւ իթտա օլընաճագ տրը։

—Նունան կազէթալարընտա օգունտրզընա կէօրէ, Աբրահամ բաշա հաղրէթլէրինին թէսալիատտա վագը չիֆթլիքլէրինին Ադամ նամընտաքի նաղրը՝ չիֆթլիք քէօյլիւէրինէն պիր գաչը թարաֆընտան գաթլ օլունմուշ օլմազլա, Արթա միւտտաիի ումումի մուավինի իլէ միւսթանթիգի՝ իճրաի թահգիգաթ իչիւն պագը ժանտարմալար իլէ մահալը ճինայէթ ադիմէթ իթմիշլեր տիր։

Աբրահամ բաշա հաղրէթլէրինին թէսալիատտա 30 գըզթա չիֆթլիկի վար իմիշ։

—Մէյխանէ վէ միւսքիրաթ մաղազալարընն կէճէլէրի սաաթ պիր պուչուգտա գարանմասընա տաիր Զապթիյէ նէզարէթիտէն մուքէրրէրէն վուգուս պուլան էմր ու թէնպիհէ բաղմէն մէզքիւր մաղազալարընն կէճէ եարրլարընտա գատտար ալչգ օլտրգլարը՝ Զապթիյէ նազրը քեամիլ պէյէֆէնտի հաղրէթլէրինին մէսմուր օլտրգտա, միւշարէյէհէ պիղզաթ թահգիգը քէֆիֆէթ իչիւն թէպտիլ գըյաֆէթլէ մէզքիւր մաղազարա կէթմիշ, վէ վագթը մուայէնտէն զիյատ տիւքքանլարընը աչգ պուլընտրմագ իչիւն մէլիսանէճիլէրին բօլիս մէմուրլարընա բարա վերմէքտէ օլտրգլարընը պիզզաթ մէյիսանէճիլէրտէն թահգիգ իթտիքտէն սոնրա քէնտիսինի անլէրէ թանրթմրշ, վէ պիր գաչ ատէտ մէճիսիլէրէն իւզէրինէ չագը իլէ իսմինի եազարագ բարա իսթէյէն բօլիալէրէ վերմէլէրի իչիւն անլէրի մերդումանա մէյիսանէճիլէրէ թէսլիմ վէ ագչէնին վերիլմիկի կիւն քէնտիսինէ իհպարը քէֆիֆէթ օլընմասընը թէնպիհէլէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

Պիր գաչ կիւն սոնրա նաղբը միւշարէյէհէ պու բարալարը պիր բօլիա գօմիսէրինէ վերիլտիկին իսթիխապար էյլէտիքտէ, պէրաի իսթիճվապ մերդումը հուզուրընա չաղբրմըշ տըր։ Գօմիսէր՝ իլք ադրդ իչի քեամիլէն ինքեար իթմիշ իսէ տէ, իւզերինէն չըդան մէճիսիլէրտէքի մէզքիւր իշարէթի կէօրտիքտէ ինքեարա մէճալի գալմայըգ, իթիրաֆը ճիրմ էյլէմիշ վէ թահթը թէվգիֆէ ալընմըշ տըր։

Սէֆարլէն գավլինէ, գօմիսէրը մուամիլէյէ՝ Ագսէրայ գօմիսէրի Հասան պէյ օլուպ, Պահրի բաշա հաղրէթլէրինին գանը իմիշ։

—Պէյօղունտա Զուգուր Զէնմէտ չամաշրրճը պիր Բում գարբսընն էվվէլքի կիւն կինտիւզ կէօղիւ իլէ էվինէ իբրսըզլար կիրիպ, իտարէ իլէ արթըրմըշ օլտրգը 10 մէճիտիյէսինի չալմըշլար տըր։ Մէրգումէ՝ չամաշրրա կիթմիշ օլտրգընտան, խանէսինտէ տէյիլ իմիշ։

Էվվէլքի կէճէ տախի խրբսըզլար՝ Պէյօղունտա Բէվրուզ ագատա պիր խանէյէ կիրիպ, խանէ խաղընդն էվտէ օլմամասընտան պիլիսթիֆատ, խանէյի հէման քեամիլէն պօչալմ մշլար տըր։

—Իրան սէֆարէթի մասլահաթ կիւզարը իլէ Բուսանիա սէֆարէթի միւսթէշարը տիւն Պապը Ալիյէ կիտիպ, Խարճիյէ միւսթէշարը Ֆահրի պէյ հաղրէթլէրի իլէ պիրէր միւտտէթ միւլագաթ իթմիշլեր տիր։

—Հունէ վարօրը Հիմայունը տիւն կիրիտէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—Կէլէճէք Վայիտէ Պէյճիգանընն Անվերս չէհրինտէ քիւչատ իտիլէճէք օլան սէնայի սէրկիի ուսմուսիսինտէ (էքսօզիսիօն) չէհրիմիզ թիճարէթ էվվէլրինտէն Իլեաս Սուհամի Սաատուլլահ էվինին Օսմանլը մուրախխասլրը մէմուրիյէթինի իյիա իտէճէլի մէսմուլ տըր։

—Սէնայիի Նէֆիսէ մէքթէպինին թէվզիի միւքեաֆաթ բէսմի՝ էվվէլքի կիւն իճրա օլունուպ, թիճարէթ Նաղբը Սուպհի բաշա հաղրէթլէրի տախի հաղը պուլունմըշ տըր։

—Պունտան իքի իլ հաֆթա ագտէմ Պէյիքթաշտա սօյլուրզընը էգաղրղընմըզ ֆէսաֆի տիւքքանընա տիւն կէճէ երինէ խըրսըզ կիրբէրէք էբէյիճէ չէյ սըրգաթ իթտիկինի, վէ պու սապահ թահգիգաթ իճրա օլունուպ, խըրսըզընը՝ մէզքիւր տիւքքան իթթիսալինտէ պուլընան էճզաճընը իւսթիւնտէքի օտատան ֆէսֆի տիւքքանընա կիրտիկինէ չիպգէ օլընտըզը խապէր ալընմըշ տըր։

—Պապը Ալի քեաթիպլէրինտէն պիրինին ախիրէն Անատօլու գաղընտա վէֆաթ իտէն կէնճ հարէմինին քէֆիֆէթը մէֆաթը՝ թահգիգ զրմընտա թարաֆը զապթատան մահալը՝ մէզքիւրէ պաղը թապիպլէր իրսալ գելընտրը տիւն եազըմշ իտի։

Մէսմուաթա կէօրէ, թահգիգաթը մէզքիւրէ նէթիճէսինտէ մէզպուրէնին՝ չաճուգ տիչիւրմէք իչիւն վէրիլէն իլսէն թէէտիրի իլէ վէֆաթ իթտիկի անլարչրմայա, միւթէվէֆիյէնին զէվճի իլէ գարընվարտէսի՝ իշպու ֆաճիանդն սէպէպլի օլմագ չիւգհէսիյէ թահմը իսթէնթագա ալընմըշլար տըր։

—Տէրգօս Սու գումբանեասընտա միւսթախտէմ էճնէպի միւհէնտիս վէ մէմուրիյնը սաբրէնին էքսէրիսինէ եօլ վերիլմիշ օլմաղլա, պունլար Տէրսաատէթտէն մէֆքարէգաթ իթմիշլեր տիր։ Տիկէր միւհէնտիսլեր տախի պիթմէք իւզրէ օլան պաղը ինչաաթընն խթիամընտա հարէքէթ իտէճէքլեր տիր։ Գումբանեա՝ 2 միւհէնտիս, 1 բէսիմճի վէ 1 գօնտիւքթէօրտէն միւրէթթէպ օլմագ իւզրէ տաիմի պիր հէյէթը ֆէնինիյէ ինթիհապ իտիլագ, եալընըզ պունլարը այը գօյճագ տըր։

—Պիշճիվէրէ մէքեաթիպը իսթիտակէլէր իչիւն պիր բրօկրամ Թանզիմի մէմուրլարընն իլէ Մէտրիֆ նէզարէթինտէ պիր գօմիսիօն թէշէքքիլ իթտիկի՝ տիւն եազըմշ իտի։

Մէզքիւր գօմիսիօն՝ մէճլիսը Մէարիֆ բէյիսի Հայտար էֆէնտի, Շուրաի Տէվլէթ ազասընտան Իզզէտտին պէյ, մէճլիսը Մէարիֆ ազասընտան Ազիզ պէյ, մէքթէպը Մէկթիյէ միւտիրի Ապտիլ Բահման էֆէնտի, վէ էրքեանը հարպ իսմիրասընտան Աբիֆ բաշա հազարթընտան վէ տիկէր պաղը դէվաթտան միւրէքքէպ օլմագ իւզրէ տիւն պիրինճի տէֆա օլարագ ազագ իճթիմա իթմիշ տիր։

—Սիրօզտան եազըլարդընա կէօրէ, մահալլի սանդրգ էմինի ասպրգ եավթաշ էֆէնտի՝ սօգոգտա քէնտի քէնտինի բէվօլվէր իլէ թէլէֆ իթմիշ, վէ իւզերինտէն չըգան պիր քեազդտա, տիւնեանդն տատտաղասընտան օսանտըզը ճիհէթլէ էսմիրնէ խիթամ վերտիկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Սալը կիւնիւ Տնտես. խորհուրդ՝ ապասընդն էքսէրիսի հաղը օյուրը հայտէ իճթիմա իտէրէք, պէր վէճճը աթի պաղը գարարլար վերմիշ տիր։

Մէրհում Գէօրգ Դ. Սրբազան կաթողիկոսդն եէտիրլէ Այաչկերտ պիշարէկեանը իչիւն իանէ թօրլանան 17000 բուպլիին 80 լիրատան գիյատէյէ պարիգ օլան ֆայրզը սէնէվիսի՝ Ս. Էջմիածին Սինօդը թարաֆընտան պու կիւնլէրտէ Բաթրիգխանէյէ իրսալ իտիլմիշ օլմաղլա, Տնտես. խորհուրդ՝ մէպպուրը մէպպուրը Միայեալ Ընկերութիւնա թէսլիմ իթմիշ տիր։

. .

Համամճեան վերէսէսիլէ Էկինտէքի Ապուչէք գարիէսի մէքթէպլէրի արասընտա թէհատուս իտէն մէսէլէ՝ պիր գաչ սէնէտէն պէրու Տնտես. խորհուրդը մէշղուլ իթմէքտէ իլէն, սալը կիւնքի Տնտես. խորհուրդտա սուրէթը գաթիյէտ թէսվիրէզլը օլմուշ տըր։

. .

Պապը Ալի՝ Թուլումպաճը գըյաֆէթի թաչրյան էշխանդն Դանձանակ կէզտիրմէքտէն ալդ իթմիշ օլմազլա, Տնտես. խորհուրդ՝ Թուլումպաճրլար եէտիրլէ Դանձանակ կէզտիրմէքտէն սագընմալարը վէ Բաթրիգխանէ մէօհրինի համիլ օլմայան Դանձանակլարը զապթ իթմէլերի իչիւն բայիթախթէն պիլճիվէրէ թաղխորհուրդարընա պիր Պաշտօնական Ծանուցում եազմագա գարար վերմիշ տիր։

. .

Սալը կիւնքի Տնտես. խորհուրդ՝ պունլարտան մատտա տիկէր պաղը թաղ. խորհուրդ մուհասէպաթըյա տախի մէշղուլ օլմուշ, վէ ֆէվգէլատէ օլարագ պու հաֆթա եարընքի ճումատա կիւնիւ տախի իճթիմա իթմէյէ գարար վերմիշ տիր։

—

Սէֆէրեան Գեր. Տ. Սիմէոն Սրբազան՝ եալվատան Տէրսաատէթ ավտէթ իթմիշ տիր։

Բուհանի մուսաիէյէ՝ մահալը մէզքիւրատէքի Ս. Երուսաղէմ վանքը չիֆթլիկինին նաղբը օրուպ կէչէն ճումատա կիւնիւ վէֆաթ իտէն Տ. Թովմաս վարդապետին բէսմը թագտիս վէ ճէնապէ ալարքը իճրա իթմէք իւզրէ եալավայա կէթմիշ տիր։

—

Իզմիր Տնտես. խորհուրդը՝ մահալը մէզքիւր համիէթ քեարանը միլլէթտէն Սպարթալեան Յովհաննէս էֆֆինին Իզմիրտէքի միլլէթ սանտըղընա վասիէթ իթտիկի 700 լիրանդն ֆայըզը սէնէվիսի օլան 56 լիրատան, էֆէնտիի միւշարէյէհին էմրի մուճիպինճէ, հէր սէնէ օլտրգը կիպի պու սէնէ տախ Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ 14 պուչուգ, Միսգեալ ընկերութիւնա 4 պուչուգ, Իզմիր բարազարընա 8, Մէսրոպեան մէքթէպ 8, Հոգատար ընկերութիւնա 5 վէ Մամուրեան Մատթէոս էֆէնտինին մաթպասընա 4 լիրա իանէ վերմիշ, վէ ֆայըզը մէզքիւրը պագիյէսինի տէ միւխթելիֆ մէմուրինը միլլիյէ թէվզի էյլէմիշ տիր։

—

Միլլէթիմիզ մէշհիրը աթըպպասընտան վէ Մէճլիսը Այան ազասընտան Տօգթէր Սէրվիչէն էֆ. հաղրէթլէրի՝ պիր գաչ կիւնտէն պէրու խասթալանարագ, քէնտի բիւֆէգաի հաղիգաը թարաֆընտան թէտավի իտիլմէքտէ օլտրգը՝ մաէթթէէսիւֆ խապէր ալընմըշ տըր։

—

Մաէլմէհունիյէ իչիտիարկինէ կէօրէ, Տատեան Յարութիւն էֆ. հաղրէթլէրի՝ տիւչար օլտրգը խասթալանարագ, էրքէնտ բաշա Ալի Ֆէթհի պէյ՝ Ֆրանսա թաղրգտան էյիրլէ տէօնմէյէ պաշլամըշ տըր։

Միչարէյէհ հաղրէթլէրինին խասթալտրգը միտէ հումմասը իմիշ։

—

Տիւն պուրա կազէթալարընտան պիրի՝ իզմիրտէքի միւրդա Աբրարեան Աբրարեան կազէթասը լեհինտէ վէ Աբեանեան Մամուլ ալէյհինտէ իզմիրտէն Բաթրիգխանէյէ պիր խայլի իմզալը հավի պիր մահզէր միւրուն իթտիկինի վէ պու մահզէրին տիւնքի կրօն. Ժողովատա նաղարը տիգգաթա ալընճաճընը եազմըշ իսէ տէ, թահգիգաթը մախսուսէի մէվզուգիմզէ կէօրէ, մէզքիւր մահզէր՝ քէսիր իւլ իմմա օլմայընը, անճագ պիր գաչ քիչինին իմգասընը համիլ պուլունտուղը կիպէ, կրօն. Ժողովատա տիւն իճթիմա իթմէմիշ վէ օ հայտէ մահզէրը մէզքիւրը նաղարը տիգգաթա տրմամիշ տըր։

Պու մահզէր՝ Աբեանեան Մամուլը կէչէն դեկտ. Նիսսէսինտէ «Հայը Մեր» տուսաը մասէթասրյա պիր հիճվիյէ, վէ 1878 սէնէսինտէ տէ Ս. Կոյս Մարիամ իլէ Հայը Յովսէփ արասընտա պիր մուհավերէի միսթէհզիյանէ նէյը էյլէտիկինի պիլ իթեան, կազէթի մէզքիւրը տինը խրիսթիյանիլէ վէ Հայաստանեայց Եկեղեցիսինէ բիայէթսիզլիք թէօհմէթիյլէ իթհամիթմէք խիլլեաի դարազքեարանէսինտէ պուլունմուշ իսէ տէ, մէզքիւր կազէթանդն Հայաստանեայց Եկեղեցիսինի վրդայէ վէ միւտաֆէա մագսէտիյլէ պա խուսուս իքի սէնէտէն պէրու նէյը իթտիկի նէֆիս վէ ճիտտի պէնալէր նազարը տիգգաթա ալընարգտա, Աբեանեան Մամուլն՝ Խրիսթիյանլըզա վէ Քրիսիսէյէ բիայէթսիզ պիր կազէթա օլմասընը բէք ալա անլաշըլը։

Զաթէն զիքր օլունան Հայը Մերին քէնտի էսէրի օլմայըգ Ս. Երուսաղէմ Միաբանլարընտան պիր վարդապետին էսէրը գալէմի օլտըզընը, վէ բուհանիի մուսաիէյէհին մուսիրրանէ բէճա վէ թալէպի իւզէրինէ մէզքիւր Հայը Մերի նէյը իթտիկինի, վէ պու Հայը Մերին թարիգը բուհանիյէթի թէրք իտէն պիր դեբուն վարդապետ հագգընտա եազըմշը օլտըզընը Աբեանեան Մամուլ՝ պու սէնէնին ճունվար նիսսէսինտէ պէյան ու իլգահ իթմիշ իտի։

Իմտի մէզքիւր մահզէրին մահզա պիր զարագ վէ խուսուսիյէթ մէպնի եազըմշը օլտըզընա չիւգհէ գալմատըզընտան, կրօն. Ժողովն՝ Աբեանեան Մամուլիպի ճիտտի պիր կազէթա ալէյհինտէ եազընզ 7-8 իմգա իլէ եազըլան պիր վարագաի զարազքեարանէյէ էհէմմիյէթ վերմէյէճէկինի գավլիէն մէմուլ իտէրիզ։

—

Էրզրում

ԹԱՓԱՌԱԿԱՆ ՀՐԵՈՑ

Իչգու բէսիմի հիքայէնին 2ինճի ճիտի 22ինճի նիսսէսինէ գատար նէյը օլունմուշ տըր։

—

ԻԼԱՆ

Պանգը Օսմանիտէ մէվճուտ պուլունան Բումէլի տէմիր եօլլարը էսհամընդն Բրուքլէյ՝ պէհերի

Ն ՂՐՈՒՇԱ

Գալաթատա Բէրչէմպէ-Բազարընտա Թիճարէթ խանընտա 14 նիսսէքօյու մաղազատա սաթըլմագտա տըր։

Գազանան նիսսէքօնդն՝ պիւթիւն իքրամիյէյ հագգը վարտըր։

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

Բարիզ 18 մարտ

Մէճլիսը մէպուսան՝ մէմալիքը էճնէպիյէտէն կէչէն սըդրը հալվանաթը իչիւն թէքլիֆ օլունան զամմը բուսուսը գապուլ իթմիշ տիր։

Շուրու պուլան պիր հավատիսէ կէօրէ, Ալէմանիա տէվլէթի՝ Ֆրանսա իլէ Չին արասընտա իճրաի թէվասսութ թէքլիֆինտէ պուլունմըշ տըր։

Սարա, սինիր չէքիլմէսի վէ սինիր աղրըլարընա միւպթէլա օլանլարա, պու կիւնքի նիսսէսիմիզին սօն սահիֆէսինտէ իրանը տէրճ իտիլմիշ պուլունան Բարիզտէ Թրոն մէյտանընտա 6 նամէրօյը մահալտէ մուալիմ Տօգթ. Ապերին թէրթիպինի թավսիյէ էյլէրիզ։ Պիլ ճիւմլէ խասթէկեանընն քէմալը էճիյէրնէ մուալիմը մուամիլէյէ միւրաճաաթ իթտիքլէրինտէ, անլէրտէն էքսէրիսի՝ իւմիտլէրինի քէստիքլէրի սըհհէթ ու ագիյէթի եէնիտէն էլտէ իտէճէքլեր տիր։ Խասթալըգ հագգընտա մուֆասալ մալիմաթ վերիլտիքտէն սոնրա միւտավաթ՝ մուխապէրէ իլէ իճրա օլունաճագ տըր։ Մուալիմ Տօգթ. Ապէր՝ իլէթին մինտէֆի օլտուզը էյիճէ թասմիգ օլընտրգտան սոնրա իւճրէթ գապուլ իտէճէք տիր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Սալը կիւնքի Տնտես. խորհուրդ՝ ապասընդն էքսէրիսի հաղը օյուրը հայտէ իճթիմա իտէրէք, պէր վէճճը աթի պաղը գարարլար վերմիշ տիր։

Մէրհում Գէօրգ Դ. Սրբազան կաթողիկոսդն եէտիրլէ Այաչկերտ պիշարէկեանը իչիւն իանէ թօրլանան 17000 բուպլիին 80 լիրատան գիյատէյէ պարիգ օլան ֆայրզը սէնէվիսի՝ Ս. Էջմիածին Սինօդը թարաֆընտան պու կիւնլէրտէ Բաթրիգխանէյէ իրսալ իտիլմիշ օլմաղլա, Տնտես. խորհուրդ՝ մէպպուրը մէպպուրը Միայեալ Ընկերութիւնա թէսլիմ իթմիշ տիր։

. .

Համամճեան վերէսէսիլէ Էկինտէքի Ապուչէք գարիէսի մէքթէպլէրի արասընտա թէհատուս իտէն մէսէլէ՝ պիր գաչ սէնէտէն պէրու Տնտես. խորհուրդը մէշղուլ իթմէքտէ իլէն, սալը կիւնքի Տնտես. խորհուրդտա սուրէթը գաթիյէտ թէսվիրէզլը օլմուշ տըր։

. .

Պապը Ալի՝ Թուլումպաճը գըյաֆէթի թաչրյան էշխանդն Դանձանակ կէզտիրմէքտէն ալդ իթմիշ օլմազլա, Տնտես. խորհուրդ՝ Թուլումպաճրլար եէտիրլէ Դանձանակ կէզտիրմէքտէն սագընմալարը վէ Բաթրիգխանէ մէօհրինի համիլ օլմայան Դանձանակլարը զապթ իթմէլերի իչիւն բայիթախթէն պիլճիվէրէ թաղխորհուրդարընա պիր Պաշտօնական Ծանուցում եազմագա գարար վերմիշ տիր։

. .

Սալը կիւնքի Տնտես. խորհուրդ՝ պունլարտան մատտա տիկէր պաղը թաղ. խորհուրդ մուհասէպաթըյա տախի մէշղուլ օլմուշ, վէ ֆէվգէլատէ օլարագ պու հաֆթա եարընքի ճումատա կիւնիւ տախի իճթիմա իթմէյէ գարար վերմիշ տիր։

—

Սէֆէրեան Գեր. Տ. Սիմէոն Սրբազան՝ եալվատան Տէրսաատէթ ավտէթ իթմիշ տիր։

Բուհանի մուսաիէյէ՝ մահալը մէզքիւրատէքի Ս. Երուսաղէմ վանքը չիֆթլիկինին նաղբը օրուպ կէչէն ճումատա կիւնիւ վէֆաթ իտէն Տ. Թովմաս վարդապետին բէսմը թագտիս վէ ճէնապէ ալարքը իճրա իթմէք իւզրէ եալավայա կէթմիշ տիր։

—

Իզմիր Տնտես. խորհուրդը՝ մահալը մէզքիւր համիէթ քեարանը միլլէթտէն Սպարթալեան Յովհաննէս էֆֆինին Իզմիրտէքի միլլէթ սանտըղընա վասիէթ իթտիկի 700 լիրանդն ֆայըզը սէնէվիսի օլան 56 լիրատան, էֆէնտիի միւշարէյէհին էմրի մուճիպինճէ, հէր սէնէ օլտրգը կիպի պու սէնէ տախ Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ 14 պուչուգ, Միսգեալ ընկերութիւնա 4 պուչուգ, Իզմիր բարազարընա 8, Մէսրոպեան մէքթէպ 8, Հոգատար ընկերութիւնա 5 վէ Մամուրեան Մատթէոս էֆէնտինին մաթպասընա 4 լիրա իանէ վերմիշ, վէ ֆայըզը մէզքիւրը պագիյէսինի տէ միւխթելիֆ մէմուրինը միլլիյէ թէվզի էյլէմիշ տիր։

—

Միլլէթիմիզ մէշհիրը աթըպպասընտան վէ Մէճլիսը Այան ազասընտան Տօգթէր Սէրվիչէն էֆ. հաղրէթլէրի՝ պիր գաչ կիւնտէն պէրու խասթալանարագ, քէնտի բիւֆէգաի հաղիգաը թարաֆընտան թէտավի իտիլմէքտէ օլտրգը՝ մաէթթէէսիւֆ խապէր ալընմըշ տըր։

—

Մաէլմէհունիյէ իչիտիարկինէ կէօրէ, Տատեան Յարութիւն էֆ. հաղրէթլէրի՝ տիւչար օլտրգը խասթալանարագ, էրքէնտ բաշա Ալի Ֆէթհի պէյ՝ Ֆրանսա թաղրգտան էյիրլէ տէօնմէյէ պաշլամըշ տըր։

Միչարէյէհ հաղրէթլէրինին խասթալտրգը միտէ հումմասը իմիշ։

—

Տիւն պուրա կազէթալարընտան պիրի՝ իզմիրտէքի միւրդա Աբրարեան Աբրարեան կազէթասը լեհինտէ վէ Աբեանեան Մամուլ ալէյհինտէ իզմիրտէն Բաթրիգխանէյէ պիր խայլի իմզալը հավի պիր մահզէր միւրուն իթտիկինի վէ պու մահզէրին տիւնքի կրօն. Ժողովատա նաղարը տիգգաթա ալընճաճընը եազմըշ իսէ տէ, թահգիգաթը մախսուսէի մէվզուգիմզէ կէօրէ, մէզքիւր մահզէր՝ քէսիր իւլ իմմա օլմայընը, անճագ պիր գաչ քիչինին իմգասընը համիլ պուլունտուղը կիպէ, կրօն. Ժողովատա տիւն իճթիմա իթմէմիշ վէ օ հայտէ մահզէրը մէզքիւրը նաղարը տիգգաթա տրմամիշ տըր։

Պու մահզէր՝ Աբեանեան Մամուլը կէչէն դեկտ. Նիսսէսինտէ «Հայը Մեր» տուսաը մասէթասրյա պիր հիճվիյէ, վէ 1878 սէնէսինտէ տէ Ս. Կոյս Մարիամ իլէ Հայը Յովսէփ արասընտա պիր մուհավերէի միսթէհզիյանէ նէյը էյլէտիկինի պիլ իթեան, կազէթի մէզքիւրը տինը խրիսթիյանիլէ վ

ՊԻՐ ԿԱԶԷԹԱ ՊԱԳՇԻՆԻ

Վագթի իւէ Ինկիլթերրատա տախի, լպաշգա միլքէրաէ օլտուղու կիպի, կազէթա բուլու եախօտ տամկաը վար իսի։

Պունտան 30 սէնէ մուգատաէմ Լօրտ Բալմէրսթըն ըէյիսի վիւքէլա օլաը զընտա, մուսիլէյհին իլք իչի, կազէթա բուլունու լազվ իթմէք օլտու. էօյլէ պիր սըրատա քի, Ինկիլիզ օրտուսու Դըրըմտա մուհարէպէ իթմէքտէ օլտուղունտան, Ինկիլթերա տէվլէթինին տիչիւնէճէք սայիր բէք պէօյիւք զայէէրի պուլունմագտա իսի։

Պու գարարընա տա նէթիճէսի շու օլտու քի, ուճուզ կազէթալարըն մըզտարը ֆէվգէլատէ սուբէթաէ պիրտէն պիրէ արթը, վէ Ինկիլիզ մաթպուաթը, շու շիմտիքի թէհայիւրտէ գալընաճագ մէրթէպէկլէրէ վասըլ օլտու։

Ինկիլթերրատա կազէթա բուլու լազվ օլտուղու կիւնտէն պէրու հէր սէնէ կազէթալարըն մըգտարը տախի արթմագտա օլուպ, ուճուզուգլարը տախի օլ տէրէճէլէրէ վարմըշ տը քի, ատէթա քեազըալարը պահասընտա պուլունույոր։

Ատէտի 18 բարայա սաթըլան հաֆթալըգ ըէսիմի կազէթալար, ինսանը հայրէթտէ պրագբեօրլար։

Պունլարտան պիրիսի տախի, Հաուղէօլտ ՃԸՐՆԸԼ թապէր օլունան հաֆթալըգ ըէսիմի կազէթա տը։

Մէղքիւր կազէթանըն սէնէյիսի 4 շիլին եանի 22 ղրուշ օլուպ, պիր միլէօնա եագըն դարիսընը պուլունտըղը հալտէ, էէնիտէն 200 000 ապօնէ տահա թէտարիք էյլէմէք իչիւն, շու աթիտէքի իլանը նէյը իյէմիշ տիր։

«Էկէր պիզէ իքի շիլին իրսալ իյլէմէյէ հիմմէթ պույուրուսընը, ալթը այ իչիւն սիզին իսմինիզի տախի պիդիմ ապօնէ տէֆթէրինէ գայտ իտիպ, Նիզամը սուրէթտէ վէ բօսթա պէտէլինի թարտֆը-մըզտան թէէտիյէ իտէրէք ալթը այ մուհէմմատիէն կազէթամըզը սիզէ իրսալ իյլէտիքտէն պայգա, սիզէ պասմա նումէրօլու պիր պիլէթ տախի կէօնտէրէճէճիզ քի, մէղքիւր պիլէթէթին գուրա քէշիտէսի իլէ շու աթիտէքի պագշիչէրի գազանմայա հագգը պուլունաճագ տը։

Էյ-ինկէ

1 նումէրօ գազանաճագ 1000 լիրա	1000
1 նումէրօ գազանաճագ 500 լիրա	500
1 նումէրօ գազանաճագ 200 լիրա	200
10 նումէրօ գազանաճագ 20 չէր լիրա	200
20 նումէրօ գազանաճագ 10 ար լիրա	200
5 նումէրօ գազանաճագ 40 ար լիրալըգ բիանօ	200
10 նումէրօ գազանաճագ 20 չէր լիրալըգ օրկանօ	200
10 նումէրօ գազանաճագ 7 չէր ատէտ կիւմիւշ մասա թազըմը	200
20 նումէրօ գազանաճագ 10 ար լիրալըգ իբէքլի էսվապ	200
25 նումէրօ գազանաճագ 4 էր լիրալըգ գատրն սաաթը ալթուն	100
25 նումէրօ գազանաճագ 8 էր լիրալըգ էրքէք սաաթը ալթուն	200
25 նումէրօ գազանաճագ 8 էր լիրալըգ էլմաս քիւբէ	200
50 նումէրօ գազանաճագ 2 չէր լիրալըգ չօճուգ սաաթը կիւմիւշ	100
50 նումէրօ գազանաճագ գատրն սաաթը կիւմիւշ	100
500 նումէրօ գազանաճագ 1 էր լիրա	500
500 նումէրօ գազանաճագ վազրթ խապէր վէրէն եախօտ ուշգուտան օյանտըրան սաաթլար	200
500 նումէրօ գազանաճագ կիւղել ֆօթօկրաֆ ալպիւմ-լերի	100
500 նումէրօ գազանաճագ էլ եաղըսը չիչէք ալպիւմլերի	100
500 նումէրօ գազանաճագ կիւմիւշ մէյվէ պուչագլարը	100
500 նումէրօ գազանաճագ կիւղել գատրն վէ էրքէք չագրլարը	100
500 նումէրօ գազանաճագ կիւմիւշ թազըմ չայ գաչըգ-լարը	100
500 նումէրօ գազանաճագ թազըմ սուֆրա պըչագլարը	100
1000 նումէրօ գազանաճագ եաղըզ պոյա ըէսիմլեր	200
1000 նումէրօ գազանաճագ կիւղել ճէպ տէֆթէրլերի	200

«Պունլարտան մաատա, պագը դալան 193·747 նումէրօլար տախի պէհէրի պիր չիլինտէն իքի չիլին գըյմէթինտէ ֆայիտէլի վէ ալէա պագշիչէր գազանաճագլար տը քի, պու սուրէթլէ էէնիտէն գայտը տէֆթէր իթմէք արզուսունտա պուլունտուղըմըզ 200 000 նէֆէր եէնի ապօնէլէրիմիզին հէր պիրի, միւճէրրէտ պիրէր չէյ գազանմըշ օլաճագլար տը։ Իսկ եէնիտէն ապօնէ օլմայա հիմմէթ իտէճէք զէվաթ, մայիս 15էն էվվէլ ապօնըման պէտէլի օլան իքի չիլինի վէ քէնտի ատէսլերինի թարաֆըմըզա իրսալ պուեուրմալը տըրլար։

«Պագշիչէր, մայիսին 15ինճի կիւնիւ վէրիլէճէք, վէ լազըմ կէլէն թէֆթերրուաթլարը տախի պունտան սօնրա կազէթամըզտա նէյը օլունաճագլար տը։

«Զէքիլէն նումէրօլարըն պիրէր պասմա լիսթասը, Ինկիլթերրատա պուլունան պիւթիւն եէնի ապօնէլէրիմիզ իրսալ գըլընաճագ, վէ այրիյէթէն կազէթամըզտա տախի պասըլաճագ տը։

«ՀԱՈՒԶՀՕԼՏ ՃԸՐՆԸԼ, ըիսալէ չէքիլմտէ օլարագ չիմտի նէյը օ-ւընմագտա օլան էն ԿԻԻԶԷԼ վէ էն ղիտաէ ՄԱԶՀԱՐԸ ՐԱՂՊԷԹ օլան կազէթալարտան պիրիսի օլուպ, Եիրմի պէօյիւք սահիֆէլէրէ վէ ալէա ըէսիմլէրի պուլունմագտա տը։

«Պու կազէթայը տիւնեանրն էն ալէա կազէթալարընտան պիրիսի սըրասընա կէչիրմէք իչիւն, հիչ պիր մասրաֆ էսիրկէնմէմիշ տիր։

«Էյիճէ տէրխաթը պուեուրը-պիզ՝ վէրէճէլիմիզ պագշիչէր իչիւն այրըճա սիզտէն ՊԻՐ ԲԱՐԱ ՊԻԼԷ իսթէմէյէճէյիզ։

«Վէրէճէյինիզ այթը այլըգ իքի չիլին՝ զաթէն կազէթանըն ապօ-նըման պէտէլի տիր, վէ իչինիզ-տէն պիրիսինին տախի 1000 ատէտ ինկիլիզ լիրասը պագշիչի գազա-նաճաղը տա չիւպհէսիզ տիր։

«Պիդիմ իտէճէք քեարբմզ, կազէթամզընն իլանլարընտանտը։

«Մայիս 15ոէն էվվէլ, եէնի-տէն 200 000 ապօնէյէ իհթիյա-ճըմըզ վար տը, վէ չիմտիտէն եէվվիյէ 3000էր ապօնէ կէլմէք-տէ օլտրգլարընտան, արզու իթ-տիյիմիզ 200·000 եէնի ապօնէլէ-ըիմիզի իքմալիտէճէյիմիզէ չիւպ-հէմիզ եօգ տը։

«Թէքմիլ սէնէյիյէ տպօնէ օղ-մահա արզու իտէնլէր, հէր չիլին կէօնտէրտիքլէրինտէ, պիր սէնէ միւթէմատիէն կազէթամըզը ալ-տըգտան պայգա, իքի ատէտ իդրամիյէ պիլէթի տէ ավզ իտէ-ճէքլեր տիր։

«Էկէր տիչարտան սիզէ պիրէ-չէճէք պէշ տօսթ պուլուպ պիր-տէնճէ օն չիլին կէօնտէրիբսէնիզ, սիզէ պէշլին եէրինէ ալթը գըթա կազէթա մագպուզ սէնէտի, վէ ալթը գըթա տախի իդրամիյէ նումէրօլարը իրսալ օլունաճագ տը։»

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԻԲՐԵԻ ՃԱՆԱՊԱՐՀ ԵՐՋԱՆԿՈՒԹԵԱՆ

Գլ. Ա. ԾԱՌԱՅԱԴԻՄՈՒԹԻՒՆ

Գայսերիյէլի մէշհուր Արժ. Տէր Մարտիրոս քահանայ Թարգիշեան պու սէրլէվհա իլէ տէրճի զըմբընտա մաթպասմըզա կէօնտէրիլէն պիր մէգալէ տիր։

Ցառաջադիմութիւնը մարդուս համար է։ Երկինք, երկիր, աստեղք, ենթալուսնեայ, նիւթեղէն էակներ և անբանից դասք, և բոլոր տիեզերք դուրկ են յառաջադիմութենէ։ Արևը կը յառաջադիմէ (1) բայց եա դառնալու համար և միայն անգիտաբար ծառայելու համար յառաջադիմող էակին որ է մարդս։ Երկինքը կամ ամպերը կը գոռան, կը չանթեն բայց չեն խորհիր, կ'անձրևեն բայց իւրեանց խորհրդովը չէ՝, այլ գերագոյն մտքի մը խորհրդեան կը ծառայեն, և միով բանիւ տիեզերք ամենայն, մարդուս երանութեան համար կազմուած մեքենայ մի է, զոր գերագոյն ճարտարապետն Աստուածն ամենակալ ստեղծեր է վասն փառաց իւրոց։ Աստուածմիայն է խորհողը երկնից մէջ, իսկ երկրիս վրայ իւր պատկերը կրող մարդն է որ կը խորհի և խորհելովը կը գործէ, գործելովը կը յառաջադիմէ։ Հրեշտակներն ալ յառաջադիմութեան նկատմամբ խորհելու պէտք չունին կրնայ ըսուիլ, երբոր կը խոստովանիմք թէ երկնից մէջ յառաջադիմութեան պէտք չկայ։ Զի յաւիտենականութիւնը, երանական կենաց բուն իսկութիւնը ճշգրիտ ըմբռնմամբ կատարեալ երանութիւն է։ և չէ նա կատարեալ երանութիւն յորժամ յառաջադիմելու կէտեր ունի։

Ցառաջադիմութեան բաղձանքը բնական յատկութիւն է մարդոյ և յառաջադիմութիւնը գոգցես աստիճաններ են յաւիտենականութեան։ և ի ճանապարհին երթալու համար մի միայն մարդկային էակաց շնորհեալ արտօնութեան, որք միշտ բաղձանք ունելով յառաջադիմել, անհունութեան սկզբունքը կը յայտնեն իրենց բնութեան մէջ պարունակեալ։ . . Ուստի կը հետեւի ինքնայայտ կերպիւ որ յառաջադիմելու անտարբերները, մարդկային վսեմական շնորհէն կամաւոր զրկեալներ են։

Ցառաջադիմութեան մեքենայն վարող շոգին, դաստիարակութիւնն է, և դաստիարակն է կառավարն։ Իսկ այս շոգին մտաւոր զօրութիւն է մարդոյս, որ գործելով կը յառաջադիմէ։ Դաստիարակութիւնն խորհուրդ մի է, ծննդոց և ամուսնութեան խորհրդոյն նկատմամբ գերագոյն ևս է և սրբազան։ ինքն ինքեան քահանայութիւն մի է չձեռնադրեալ, այլ ձեռնադրող ոգի մ'ունի, որ զմիտս ծննդազարծելու նուիրեալ գոլով, եկեղեցւոյ խորհրդոց մէջ մեծ պաշտօն ունի ջաղակերտելով, ուսուցանելով, և ընտիր ազգ ծնանելով։ Դաստիարակը թէև կրօնական կերպիւ սրբացեալ չէ, բայց պաշտօնի և բոլոր տիեզերք դուրկ են յառաջադիմութենէ։ Արևը կը յառաջադիմէ (1) բայց եա դառնալու համար և միայն անգիտաբար ծառայելու համար յառաջադիմող էակին որ է մարդս։ Երկինքը կամ ամպերը կը գոռան, կը չանթեն բայց չեն խորհիր, կ'անձրևեն բայց իւրեանց խորհրդովը չէ՝, այլ գերագոյն մտքի մը խորհրդեան կը ծառայեն, և միով բանիւ տիեզերք ամենայն, մարդուս երանութեան համար կազմուած մեքենայ մի է, զոր գերագոյն ճարտարապետն Աստուածն ամենակալ ստեղծեր է վասն փառաց իւրոց։ Աստուածմիայն է խորհողը երկնից մէջ, իսկ երկրիս վրայ իւր պատկերը կրող մարդն է որ կը խորհի և խորհելովը կը գործէ, գործելովը կը յառաջադիմէ։ Հրեշտակներն ալ յառաջադիմութեան նկատմամբ խորհելու պէտք չունին կրնայ ըսուիլ, երբոր կը խոստովանիմք թէ երկնից մէջ յառաջադիմութեան պէտք չկայ։ Զի յաւիտենականութիւնը, երանական կենաց բուն իսկութիւնը ճշգրիտ ըմբռնմամբ կատարեալ երանութիւն է։ և չէ նա կատարեալ երանութիւն յորժամ յառաջադիմելու կէտեր ունի։

Ցառաջադիմութեան բաղձանքը բնական յատկութիւն է մարդոյ և յառաջադիմութիւնը գոգցես աստիճաններ են յաւիտենականութեան։ և ի ճանապարհին երթալու համար մի միայն մարդկային էակաց շնորհեալ արտօնութեան, որք միշտ բաղձանք ունելով յառաջադիմել, անհունութեան սկզբունքը կը յայտնեն իրենց բնութեան մէջ պարունակեալ։ . . Ուստի կը հետեւի ինքնայայտ կերպիւ որ յառաջադիմելու անտարբերները, մարդկային վսեմական շնորհէն կամաւոր զրկեալներ են։

Ցառաջադիմութեան մեքենայն վարող շոգին, դաստիարակութիւնն է, և դաստիարակն է կառավարն։ Իսկ այս շոգին մտաւոր զօրութիւն է մարդոյս, որ գործելով կը յառաջադիմէ։ Դաստիարակութիւնն խորհուրդ մի է, ծննդոց և ամուսնութեան խորհրդոյն նկատմամբ գերագոյն ևս է և սրբազան։ ինքն ինքեան քահանայութիւն մի է չձեռնադրեալ, այլ ձեռնադրող ոգի մ'ունի, որ զմիտս ծննդազարծելու նուիրեալ գոլով, եկեղեցւոյ խորհրդոց մէջ մեծ պաշտօն ունի ջաղակերտելով, ուսուցանելով, և ընտիր ազգ ծնանելով։ Դաստիարակը թէև կրօնական կերպիւ սրբացեալ չէ, բայց պաշտօնի իւր նուիրական լինելով, «բանն արդէն սուրբ է»։ Աստուածորդին իւր վարդապետութեամբը կը վկայէ «դուք արդէն սուրբ էք վասն բանին զոր խօսեցայ առ ձեզ»։

Սրբագործեալ է արժանաւոր ուսուցիչը, վասն զի դաստիարակն բարոյապէս ճարտարապետ է երկրիս վերայ, և երկնից ճանապարհին լուսաշաւիղ պողոտային առաջնորդ և սպասաւորկու։ Դաստիարակութիւնը Աստուածային հոգի ունի, որ կը ներշնչէ երկրորդ արարչագործութեան։ Այս է աւազանան ծանուցեալ շնորհական նորակերպութիւնը, գործնականի փոխակերպելով իմացականութեան փալ տալով, վասն զի քահանային ձեռքով կատարուած շնորհաբաշխութիւնը մերտեալ մանկան վերայ խորհրդական պատկեր է երկնաւորին և իբրև շնորհաբոյր սրբութիւն իմանալի, կամ իբրև մանրանկարբայց այն մանրանկարը ի յայտ բերող դաստիարակն է, զի Յիսուսի Աւետարանաւն ծնելոց վերայ, Քրիստոսի նկարին ուսուցչութեան միջոցն է։

Դաստիարակութիւնը, հղորագոյն իշխանն է երկրիս, պատերազմը կը մղէ, կ'օրինաւորէ, արեան հեղեղները կը դադարեցնէ։ Թագաւորութիւնները կը ձեւաւորէ, կը տրամադրէ իւրաքանչիւրը կամ ի չարն, ամենայն ինչ նորա ծեւիչ ձեռքէն ելեալ, տիեզերքը կը կազդուրէ, կը վերածնէ, մահացուցեալ բաղդը որոշող անմիտ ճակատագիրը վհուկը կը հալածէ։ Աստուածն բարձրեալ մարդկութեան հետ դաստիարակ կը խօսի դպրոցի բարձրութեան վերայ քան ի նիւթական բարձունս Սինայի Մովսիսի հետ։

Դաստիարակութիւնը զերդաստանաց անկեալ վիճակը բարձրացընելու-բնութիւնը աղուացնելու, հոգին երջանկացնելու, միտքերը լուսաւորելու, բարոյական ճշմարտութեամբ մարդկային ազգը մտաւորական զերութենէ աղատելու բարձրագոյն պաշտօն մի է։ Դաստիարակութեան անկումը մարդկային ազգին անկումն է։ Եւ բարձրագոյն դիրք նորա յայտնի, զի ընտելացեալ ի մարդկային դիտութիւն միտքն սովորեալ ի քննութիւն պատճառաց նիւթեղէն իրաց հանգամանաց; ի բարձրագոյնս վեր ճեմել ցանկայ, և ի սքանչելիս բնութեան հիանալով, զարարիչն սքանչելեաց բազմայ իմանալ։ Եւ ցանկութիւն իմաստութեան տանի յարքայութիւն. այսինքն կատարեալ իմաստութեամբ կԱստուած կը խոստովանի . . . ճշմարիտ փիլիսոփայութիւնը։

Դաստիարակութիւնը, փոխանակ Սինայի վերայ միայն ընդմիայն Աստուածախօս պատգամը լսելով բաւականանալու, զնոյն Աստուածը բանականութեան մէջ խօսել տալու ջերագոյն սպասաւորութիւն մի է, որ երկիրը երկնից կը յարէ. անմատչելի բարձրութիւնը դիւրամատոյց առնէ, բայց միանգամայն և Սինայի բարձրութեան անզգամաբար մատչիլ ուզող անբանական տգաստութիւնը կը չանթահարէ, սուտ անուն գիտութիւնը ճշմարիտ իմաստութեան քարամբք կոչկոճէ։

Առանց գիտութեան ճշմարտութեան յուի դաստիարակութիւնը քաղաքակրթութիւն անուամբ ծպտեալ, անկրօն անբարոյական կրթութիւնը, զուրկ գոլով ի ճշմարիտ ապատութեան ըսկզբանց գիտութենէ, աշխարհակոլման պատերազմներով երկիրս դժոխք կը դարձուցանէ։ Ցառի դաստիարակութիւնը, անզուսպ կրից արահետ բանալով, փոքրիկ աշխարհակալներ յառաջերեն, հարստութեան միանալով, ոսկւոյն փայլունութիւնը, լեզուին ճոռոմաբանութիւնը տկար և տգէտ ազանց մէջ կոտորածս կը գործէ և առաքինութեան կերպարան զգենու. և թէպէտ կոտորածը յայտնի չէ բայց յայտնեալ կոտորածէն գաղտնին աւելի սարսափելի է . . . վասն զի տեւական է անյայտութեամբը։

Առանց բարոյական ուսման աւանդեալ գիտութիւնը, իմաստութեան անմեղ անկեալի հըպարտ ամբարհաւաճութեամբ, գիտութեան անունը կը պղծէ, ինախատինս մարդկութեան, արեանց հեղման պատճառս տալով։ Արեսը և Բելլոնան ոխերիմ Աստուածութիւնքը, կարծես թէ մարմնացուցեալ բնակեցուցանէ մահացուց միջի. որք ներշնչեն ի մարդիկ վրէժխնդրութիւն, անմահ ատելութիւն, տկարները մահացնելով և հարստահարութիւնը առաքինութիւն կարծեցուցանելով։ Մարդկային ազգին բարերար մարմնացեալ Յիսուսը կը հալածէ, յաջորդակեալ նորին Աստուածախնամ թագաւորութիւնը գաւազանաւ երկաթեաւ կը փչրէ, և փոխանակ լծոյն քաղցրութեան՝ վարագուրեալ մեքենայութեամբ բռնութեան անթարգմանելի լուծին տակ կը խոնարհեցնէ զմարդիկ։

Դաստիարակութիւնը նախապաշարումները կ'անհետացնէ, և զերերինս անմատոյց հարթէ. և զհպարտ բարձրութիւն ժողովրդեան, Յիսուսի սիրով ճմլելով, հեզահամբոյր բնաւորութիւն պարգևէ, որպէս երկաթ ճարտարին ձեռքով այլս փոխեալ՝ զբաղցր եղանակ փափկհնչիւն

---

(24)

ԳԸԶԸԼ ՍԻՀՐՊԱԶ

ՄԻԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՖ

—Գալղը, տավրանը, մահկասրմը գաչլյոր։

Բօգիւսթէլ շու պաղրէլը աուլյար տույմագ, էլինտէ պիր մօմ իլէ օտաստընտան ախչարը ֆիքրլատը։

—Նագալա՛յը, թո՛ւթուն, եօգսա սապահ բէռֆիֆէնիզի տէ գուրյունա տիգտիրիրիմ. ամբարը հագրլայը, կէլյօրում.— տէյիսա, էլլիսէֆինի կիրինմէք իւզրէ, Բօգիւսթէլ օտասընա կիրտի։

Շու կիւրիւթիւ արաընտա, արգա արգայա ծիւլինին, Կիլեօմ Շատօբանը, Դօլլէթին վէ ծաքինէնին գաբուլարը աչրլը, վէ ճիւմէսի պիր աղրզտան կիւրիւթիւնին նէ օլտուղընը վէ ճապպա աթէ՞չ մի զուհուր իթմիշ իտիկինի սիւվալէ պաչլաարլար։

Պու սիւվալլէրէ ճէվապ վերմէկէ եալընը ծիւլի միւգթէտիր լքլն, սիւքիւթի իսթիյար իթմիշ օլտուղընը սէօյլէմէկէ իհթիյաճ եօգ արը։

Պէչ տագզգա կէշմէքտիգին ֆիրարիյի զօվալատաղա հագրը պիր հալտէ զասլիթ վէ նէֆէրաթ աթլարընա պինմիչէր իտի. վէ ֆագաթ ճիւմէսի տախի շու արատա Մարքինին խայրճա իլէրիլմիշ օլմասընը տիչիւնէրէք նէ եարաճագլարընը չաչրըմըշլար իտի։

Անճագ Մարքի տը Սէն-Մէքզան՝ աթա պինմէք խուսուսընտա ֆէվգէլատէ մէկտարթէթ մանիք օլտուղընտան, շու մէկտարթինէ կիւվէնէրէք, թարիխ իթմիշ օլտուղըմըզ վէճհ իւզրէ, հայվանընը տէօրթ նալ գօչտուրարագ, տիքէնի չըրրը իլէ էօրիւմիւշ օլան տիվարընը երգըլմըզ եէրինէ գատար էէթիշ, վէ էլլերիյլէ վէ մահմուգլարըյա չըրրըյը գալտըրըպ, էօթէ թարաֆա աշմագ գօյպ օլտուղը մէմուլինատ պուլունմուշ իտի իսէ տէ, պինմիշ օլտուղու աթ, զաթէն պիրազ աղրը հարէքէթի պիր հայվան օլտուգտան պաչգա, իւշ կիւնտէն պէրու եօղ եիւրիւմէքտէն գկյատէսիյլէ եօրղուն օլտուղընտան, ճաբրընտան բիչէյէ բիչնէյէ իքի տէֆա տիքէնի իւրվէրինէ գարանմըշ, վէ Մարքի՝ հայվանընը չու գասֆրյա, էօնիւնտէքի սէտտի տչամայաճաղընա գանի օլուպ, տչաղը ինմէյէ վէ չըրրըլարը պիրէր պիրէր պիր թարաֆա ատմաղա մէճպուր օլմուշ իտիկինտէն, խայլը վազրթ զայպ իթմիշ իսէ տէ, էնճամընտա տիվարը աչըպ, հայվանընը օվալարա տալըվէրմիշ վէ սրգասընտան պաղրըրպ չաղրմագտա օլան սիվարի գօլունտան խայլեէ սյրըլմըշ զանն իթմիշ իտի։

Ֆագաթ պու ատֆա տախի թէհամմիւլէ միւսալա օլմայան չէճաաթը, հայվանընը իգթիտաարագլըգընտան նալի եինէ սէմէրէսիպ գալըպ, հէր նէ գատար գան իլէ միւլէմա օլան պտճագլարըյա պիչարէ հայվանընը ալիա ֆասըլա գարնընը տէօյմէքտէ իտի իսէ տէ, սաաթատ իչ մի մէսաֆէ գաթ իսէպիլէճէք տէրէճէտ աղր պիր հարէքէթ իսթիհզարընա կիւհ հալ իլէ մուվֆիֆագ օլապիլտի։

Արգասընտան գօվալանմագտա օլուպ, գուչ կիպի սիրթէլ ուչմագ սէվտասընտա պուլունան պիր ֆիրարի իչիւն ատաթատա եալընը իչ մի մէսաֆէ գաթ իթմէք Նէ՝ տէրէճէտ ազմ պիր էդվէթ օլտուղը թէսավվուր օլունմագ։

Մարքինին պիր իւմիւտի, սիւվարի գօլունուն քէնտիսինին նէ թարաֆա գաչմըշ օլտուղընը պիլմէյէրէք ըսաթ կէլէ պիր թարաֆա կիտէճէքլէրինտէ գալմըշ օլուպ, եանըշ պիր հիհէթ թէվէճճիհ իտէճէքլէրինի, վէ քէնտիսինէ եազլաչաճագ եէրտէ քէնտիսինտէն ուզաղլանաճագլարընը մէմուլ իթմէքտէ իտի։

Նու իւմիտ՝ Մարքինին չիտտէթը խէյէճանընը օլտուգճա թէղրին, վէ տամարլարընն չարբընթըսընը թաթիլ իթտի իսէ տէ, գուրմուշ էլտուղը պինանին սաղլամ թէմէլ իւզէրինէ գուրուլմամըշ իտիկի աչքեար իտի։

Մարքինին եաթարը օտանընն քէնէրէսինին ալթընտա պէքլիյէն նէֆէրաթ, օգագտա պէքլէմիշ, վէ Մարքինին կէչտիկինի կէօրմէմիշ օլտուգլարընտան, Օվէրնեը եօլունու ալմայըպ, Ալէյ հիհէթինէ ատվուշմուշ օլտուղը գարարլաղը։

Մարքի եարըմ ատաթ գատար աթընը գօչտուրտուգտան սօնրա տիք պիր թէրէ իւզէրինէ չըգմագա մուվաֆֆագ օլուպ, սիւվարի գօլունը քէնտի իզինի պուլմուշ օլտուգլարընա վէ եագընտան գօվալամագտա պուլունտուգլարընա էնինկէթ հասըլ իթտի, վէ ըէֆթէ ըէֆթէ քէնտիսինէ եագլաչմագտա օլան ատթլարը կիւրիւթիւսունիւ ալմադա պաչլաարը։ Հէր չէյին զընտրը օլաճագ եա՛, պիչարէյին ադը, հէմճընալարընը եիւրիւյիչիւնիւ թանըյըպ, կէօյա ատլէրի նէգմանէ չաղրլարյոր կիպի, հիտատթէք իինէմէյէ պաչլաարը։ Մարքի թէքբար մահմուգլարը աթընն պադրընա սալարրըպ, վէ ատ իլէ պէրտպէր թէլէֆ օլմագլըզը կէօգիւնէ ալարրըպ, պուլունտուղը թէրէտէն ատչաղը աթընն գարնը եէր իլէ պէրտպէր օլտուղու հալտէ, ֆէվգէլատտէ սիւրթէլէ գօչտուրարագ, վասի պիր օվայա տալմէն վասըլ օլտու. սիւվարի գօլու տուրմագտըղընն եօլունա տէվամ իսէր իւմիտիյէ, Մարքի՝ ճատաէյի պէրթարաֆի իտիպ, թարլալարընն իչինէ սարտը իսէ տէ, եինէ իւմիտինատ պօյա չըգտը։ Զիւնքի, չու օրրատա թէքբար կէօք կիւրլմէկէ վէ չիմչէքլէր պիրպիրի արտը սըրա չագմագա պաչլայըպ, վէ սիւվարի գօլու տախի Մարքինին չըգմըշ օլտուղու թէրէյէ վասըլ օլմուշ օլուպ, չիմչէքլէրտէն հասըլ օլան ըշգ սայէսինատ, Մարքինին հայվանընը մահմուգլատընընա վարընճայա գատար թէչիտս իտիտի։ Ճիւմէսի պիրտէն ֆիւթուհաթ ավազէլէրի սալըվէրիպ, պու տավազէլէր Մարքինին գուլաղընա գատար վասըլ օլմագա պաչլատը, վէ հաթթա իչլերինատէն պիրիի, պիրտէն գօլտան այրըլպ, պիր սիւրթէր ֆէվգէլատտէ իլէ, թաչը գայայը եօլարտան կէչիպ, ուչմագա չիթապ իթտի. պու նէֆէր՝ սէրիսօշ հալտէ ուչգայա տալմըշ օլան Թուսէն օլուպ, Սէն-Մէքզան պունուն աթընը տրըշ վէ Թուսէն տախի Մարքինին աթընա պինմիշ իտի։

—Եագ պատրմ, եագ պատրմ. եա էօյիւ եա սիրի էլէ կէչիրէճէճիմէ չիւպհէ եօգ—տէյու սվինինտէն հայգըրմագտա օլան Թուսէն, հէման Մարքիյէ եագլաչմըշ իտի իսէ տէ, արգատաչլարընտան պէշ եիւզ ատըրմագտար այրըլմըշ իտի։

Անըզատ Մարքի պաչընը չէվիրտիքտէ, եինէ չիմչէյին բարբլթըրընտան ճալի նամընտաքի հայվանընընն, պուրնունուն տէլիքլէրինտէն ատթէշ սաչգյոր կիպի, վէ քէմտի սիրթէլէ գօչմագտա օլտուղունու միւչահէտ էյլէտի։

Մարքի՝ ալթը նէֆէր բիւրսիլահ սաքէրէ մուգապի՝ հէր կէօնա վէսաթի միւտաֆատան մահրում եաղընը գաչմագընը հիսս իլէ գաչմագտան պիր ինֆիգաթ հուսուալէ կէլէմէյէճէյինի վէ էնճամընտա եինէ եագայը էլէ վէրէճէյինի անլայը՝, քէնտի քէնտիյէ.

(Տե՛ս-4)

ձայնից ի սիրտ Հանդր վերածէ, որպէս թէ երկաթի թելերը հոգ-ւոյն զօրութեան զարմանահրաշ ներգործութեան հաղորդել մարթանայցէ։ «Զար մարդ է որ սըրտաչարժ եղանակներէն անդգայապէս անտարբեր է» կըսէ հեղինակ մի։

Դաստիարակութիւնը՝ մարդոյն գերի վերոյ ճակատագիրը ցուցանելով մատանիչ կառաջնորդէ յայն բարձրութեան յորմէ անկեալ էր։

Քահանայութիւնը՝ սրբագործութիւն կը կատարէ։ Դաստիարակութիւնը կերպիւ իմն ընդհանուր քահանայութեան պաշտօն կը կատարէ։ զի վարժապետական հոգին ներկային տիրելէն ետքը ապագային առաւել ևս լուսնիւթ նախանիւթ կը պատրաստէ, և իբրև դիւթելով այն նիւթին կերպարան կուտայ, ուր քահանայն ապագային իշխելու և նորամնելու համար ուսուցանելով միայն կարէ։ ըսել է որ քահանայութիւնը իւր պաշտաման մէջ ապագայ սերնդեան զարգացման և լուսաւորութեան ուսուցչական պաշտօնիս միայն կ'յաջողի, և սրբագործութեան պաշտօնը՝ ուսուցիչ և դաստիարակ լինելովը գերամեծար համարուելով քահանայութեան խորհուրդը՝ դպրոցներով իր գերաստիճան բարձրութեան կ'հասնի, առաքելութեան պաշտօնը յաշխարհ ամենայն քարոզելովը և ուսուցանելովը։

Դաստիարակութիւնը յառաջդիմութեան համար աղբիւր է բարոյականութիւն տարածելովը։ և որովհետև առանց բարւոք դաստիարակութեան մատց լուսաւորութիւնը խաւարային մթութիւն է, զի անբարոյական դաստուր մը մարդկային էակ չէ երբէք այլ հրել որ լուսով իւրով վրիպեցուցանէ և առաջնորդելով կ'սայթաքեցնէ աչակերտեալները։ Ուրեմն, պէտք է ճշմարիտ դաստիարակը իբրև երկնային էակ մը լինել, իբրև ծնող բարոյական մարդութեամբ, և վեհ առաքինութեամբ, դաստիարակելու սրտին մէջ նկարել զիւր պատկերն իբրև լուսանկարիւ հանեալ, և վ'յայն ժողովրդեան սերունդի որոյ կերպաւորիչ տիպարը տգեղ է ի մասին բարեկրթութեան, որ իրեն յանձնուած անմեղ սիրտը կ'վարակէ գարշելի կերպարանքովը։

(ՏԵՎ-Դ)

Տ. Մ-ՐԳԷՐՈ ՍՍՈՒ ԽՈՀԱՆՈՅ
ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ ԿԵՍՐԻՍ

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԷՏԻՐՆԷՏԻ ՈՒՄՈՒՐԸ ՄԻԼԼԻՈՑԻՄԻՋ

Տիւնքի Նիւսխէմիդտէ զիքը օլուն Էտիրնէ մէքթուպլարընտան իքինճի մէքթուպ տախի պէր վէճէը գիր Նէշը օլունը։

1885 փետր. 23 Էտիրնէ

Միւէլլիֆ էֆէնտի,

Կոգէթաի միւթէպէրինիզին 2263 նիւմէրօլը Նիւսխէսինտէ Դերձ. Արսէն քահանայ վէ Գ. Ազասեան իմզալը իքի գրթա մէքթուպ՝ միւթալաան ածիզանէմ օլտու։

Մուսիւլէյհ Տէր Արսէն Հայր, քէնտիսինի բաքա չէդարտագ իչուն, միւհթէրէմ քահանալարըն պէյնլէրինտէ քէնտիսինտէն տօլայը իթթիֆագսըզըդ օլմատըղընը զիքը իթմիշ իսէ տէ, պու ճիհէթ քէնտիսինէ բաճի օլմայըշ, մուսիւլէյհիւմ միւհթէրէմ քահանալարըն պիրիսի թարաֆընտան թէքրիպ օլունմասը լազըմ կէլիր։

Մուսիւլէյհ՝ «Բուռն Ազգասիրութենէ դրդեալ խոնարհեցանք Գատ. Հոգաբարձութեան կամաց, յ'ԺԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ տեղական Հայ մանկըտուայ» տէմիշ տիր։

Միւէլլիֆ էֆէնտի, սիւվալ իտէրիզ մուսիւլէյհ Տէր Արսէն Հայրա քի, աճապա քէնտիսի դաստիարակութիւնը նէրէ՞տէ վէ հա՞նկը մէքթէպտէ թահսիլ իթմիշ տիր։ Մէրհում թաչճը պաշը Առաքել աղանէն թաչճը տիւքքեանընտա՞ մը թահսիլ իթմիշ, եօգսա Լտիրնէտէ Գալէ իչինտէ մահքէմէ թէաթրօսընը չէնասընտա՞ մը թահսիլ իթմիշ տիր։ պուրայարընը պիլտիրսին, եօգ էկէր Ալէմանիատա եախօտ Ֆըրանսանը Սէն-Պարպ վէ Լէգօլ Սանթրալ մէքթէպլէրինտէ թահսիլ իթմիշ իսէ օնա տէյէճէյիմիզ եօգ տըր։

«Բուռն Ազգասիրութենէ դրդեալ» տէմիշ Ազգասիրութիւն տէյէճէք եէրտէ «բուռն արծաթասիրութենէ դրդեալ» տէսէ իտի տահա էյի օլուրտը զանն իտէրիմ զիրա «մի սմն ոչ կարէ երկուց տէրանց ծառայել։» Մատամ քի, մուսիւագաթ սուրէթլէ իշպու մէմուրիէթի տէրիւհտէ իթմիշ, իմտի մէքթէպին վարիտաթընընը ֆըգտանը ճիհէթինի նազարը տիգգաթա ալարագ, մէմուրիէթը մէզբիւրէյի մէճճանէն իյֆա իթմէսի լազըմ կէլիր իտի։ Ազգասիրութիւն պունա տէնիր։

Ըէճա իտէրիզ մուսիւլէյհ ազգասէր վէ տիրայէթլի վէ դաստիարակութիւնա աշկնա բուհանիէ քի, մատատ քի 15 սէնէտէն պէրու դաստիարակութիւն մէմուրիէթի իլէ մէքթէպտէ իսթիխատ օլունուպ, էլեէմ տէվատ իթմէքտէ տիր, պունճա միւատէթ զարֆընտա 5—6 թալէպէ եէթիշտիրէպիլմիշ իսէ կէօսթէրսին պիզէ։

Մուսիւլէյհ բուհանիէ չիմտիլիք ճէվապ օլարագ, պու դատարճըգլա իքթիֆա իլէ պահսըմզա խիթամ վէրիրիզ։

Ազասեան Գէորգ աղայա կէլինճէ, մուսիւլէյհ՝ նիզամը սուրէթտէ թաղական ինթիխապ օլունմուշ օլտըղը մալիւմ իսէ տէ, չիմտիյէ գատար միկէթճէ իշլէրէ ասլա կիրմէտիկի կիպի քեամիլէն իսթիֆա իտուպ, էգճիմէէ չուսօն վազթլարտա տա թաղականլըգտան իքի տէֆա իսթիֆա իտուպ, մէմուրիէթինէ տէվամ իթմէսինէ։ Հրահանգը Ընտրութիւն ֆասլընընն 11ինճի պէնտի ահքեամը մուճիպինճէ, քէնտիսինէ իսթիֆա վէրմիշ նազարը իլէ պագմատա իտիք, դիրա թաղականըմըզըն երեք անձինը մի բընութիւն օլտըղընը միլլէթիմիզ էֆրատընընն քեաֆիֆէսինին մալիւմի տիր։ Տիմէք քի, տէօրտունճիւնին խամի վար ճիսմի եօգրէճա իտէրիզ։ Ազասեան Գէորգ աղայա, Առաքնորդարանտա մինտէր ալթընտա հրահանգ վարտըր, պիր կիւն կիթսին մէզբիւր հրահանգը ալը, թաղականընն վազիֆէսի նէտէն իպարէթ օլտըղընը միւթալաա իթսին։

Մուսիւլէյհ՝ չախսըմըզա պիր թագըմ միւնասէպէթսիզլիքտէ պուլունմըշ իսէ տէ, պիզիմ երնէ քէնտիսինէ բիյէթիմիզ պէրքէմալ տըր։ Պիզիմ քիմսէնին չախսիէթինէ կիրիշմէյէ հագգըմըզ եօգ տըր, վէ քիմսէյէ քին ու զարաղըմըզ օլմայըզ։ ագտէմճէ եաղտըգլարըմըզընն քեաֆիֆէսինի օգուրանլարըմըզընը մուհաքէմէսինէ հէվալէ իտէրիզ։

Միւէլլիֆ էֆէնտի, իչպու ճէվապընն սերիան կաղէթաի միւթէպէրինիզ տէրճինէ հիմմէթ պույուրմանընը ըէճա օլունուր, էֆէնտի։

* * *

1884
ՀԱՑ ԸՆԹԵՐՑԱՏՈՒՆ ԶՄԻՒՌՆԻԱ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1869ԻՆ

Մեսրոպեան Ընկերութիւնս՝ որ անցեալ տարւոյ սկիզբը քաղաքիս Հայ Ընթերցատան վարչութիւնն ստանձնեց, պարտ կը համարի արդոյ հասարակութեան ներկայել իր միամեայ հաշուեցոյցն, որու մէջ կերևին սոյն կարեւոր հաստատութեան տարեկան մուտքն ու ելքը։ Դժբաղդաբար՝ Տնօրէն Խորհուրդս՝ Ընթերցատան հասոյթով չկրցաւ գոցել փոքրիկ բաց մը, և ստիպուեցաւ Ընկերութենս դրամարկղին դիմել։ Այս բացը նախորդ տարիներու տրտասվոր ծախսուց արդիւնք էր։ Ընկերութիւնս իւր միամեայ պաշտօնավարութեան միջոցին ըստ կարի աչխատեցաւ բարեկարգ վիճակ մը տալ Հայ-Ընթերցատան, աւելցուց մի քանի Ֆրանսերէն թերթեր՝ որոց պակասութիւնն զգալի էր, նոյնպէս պատրաստեց թանգարանի մէջ դանուած 2 500 կտորի չափ գրեանց նոր ցանկը զոր մատղիր է հրատարակել։ Խորհուրդս գոհութեամբ կը յայտարարէ թէ այս տնօրինութիւնները ապարդիւն չմնացին։ Ուստի կը փութայ իւր ջերմ շնորհակալիքը յայտնել իր ազնիւ բաժանորդներու որք փութացին ազնակցել խորհրդոյս, նոյնպէս այն ազդասէր և ընթերցասէր անձանց որք յոժարակամ շնորհեցին իրենց բարոյական և նիւթական ազդեցիկ հովանաւորութիւնը։

Վստահ՝ որ առաւել համակրանք և քաջալերութիւն պիտի վայելէ Ներկայ շրջանիս մէջ, Ընկերութիւնս կը համարձակի շարունակել իւր պաշտօն, չխնայելով ամեն հոգ ու ջանք կանգուն պահելու համար հիմնարկութիւն մ'որ յառաջդիմութեան և լուսաւորութեան հետամուտ ժողովրդեան մը համար անհրաժեշտ պէտք մ'է։

ՏՆՕՐԷՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
ՀԱՑ ԸՆԹԵՐՑԱՏԱՆ
Մեսրոպեան Ընկերութեան

* * *

ՀԱՇՈՒԵՑՈՅՑ
1884 ՅՈՒՆՎԱՐ 1Է ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 31

ՄՈՒՏՔ

	Ղրուշ	Ղպ
Անցեալ շրջանէ աւելցած ստակ	10	
Բաժանորդներէ եւ անդամներէ	5161	25
Թանգարանէ հասոյթ	601	75
	5773	
Բաց դոր գոցած է Ընկ. Դրամարկղը	412	25
	6185	25

ԵԼՔ

	Ղրուշ	Ղպ
Տան տարեկան վարձք	2592	
Գործակատարին	1620	
Լիւնիվեր Իլլիւսթրէյթ տարեգին	113	50
Իսդբրն Էքսբրէսի տարեգին	329	
Փունչի տարեգին	50	
Թանի վերամսեգին	163	50
Հայրենիքի 2 տարեգին (Ռուսերէն ղրշանէ պուրտ)	280	
1883-84ի հաշուեցոյցին տպողէք (Ռուսերէն ղրշանէ պուրտ)	70	
Տպագրական ծախքեր (ընկալագիր, յայտարարութիւն և այլն)	103	
Կազ, լապի շիշէ, ֆիթիլ բօսթայի և այլն ծախքեր	470	75
Ապահովագին, վարագոյրներու, կաղանդի նուէրք ցուցիչներուն և այլն	318	50
Զանազան նորոգութիւններ	75	
	6185	25

ՐԷՍՄԻ

Սալթանաթը Սէնիյէ սէֆարէթխանէյէրինէ թաեին պուրըլաճագ սըր քեաթիպ վէ աթաչէ վէ չէհպէնտէրլէր իլէ գանչէլար վէ դանչէլարեատա իսթիխատամ օլունաճագ մէմուրլարը վէ տարրէի խարիճիյէ ագլամընա միւլազէմէթէն տախիլ օլմագ իսթէյէնլերի ինթիխապ վէ հէնուզ մէվճուտ օլան միւլազիմիներին իգթիտարը զաթիլերինի վէ հալ ուշընընը թահզիզ էյլէմէք իւղրէ խարիճիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի միւսթէշարլըղընընն բիյասէթինտէ բուէսաի ազլամտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշքիլի, վէ տէրճէճ տէրէճէճ սէֆարէթը Սէնիյէյէ գատար խրտէմաթը խարիճիյէյէ մախրէճ օլան տարէի ճէլիլէի նէգարէթտէ պուլունանլարընն Ֆրանսըզճա պիլմէյէրի լազըմ օլուպ, սայէի մուվաֆֆագիյէթվէի հազրէթը Բատիշահիտէ թէէսիս օլընան լիսան մէքթէպի՝ պու մագսէտին իսթիհսալինէ խատիմ օլըրընտան, պատէմա տարէի մէզբիւրէյէ ալընճաճագ խիւֆֆընն Ֆրանսըզճայը պիլտիքէրինէ տահիր եա մէքթէպը մէզքիւրտէն վէ եախօտ մէքեաթիպը սահրէտէն միւթէպէր չահատէնամէի հարգ օլմալարընն պու սրբատա ուսուլ իթթիխապը խուսուսընա խարիճիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինտէն վուգու պուլան իշար իւղրէինէ պիլսթիդան իրատէի Սէնիյէի ճէնապը Բատիշահի չէրեֆսուտուր պուլրըլարագ իյճապը իճրա գըլընմըշ օլմաղը, քէյֆիյէթին իրանընա իպթիտար գըլընը։

ՄԻԼԼԻՈՑԻՄԻՋ

Ֆրանսանընն 1789 իսթիլալը ադիմինին 100ինճի սէնէսի օլան 1889տա իսթիլալը մէզքիւր միւնասէպէթիյլէ Բարիզտէ պիր սէրկիի ուսուսի քիւչատը մուգարբէր օլտըղը՝ կազէթա օգուսյանլարա մալիւմ տիր։

Իշպու սէրկինին թէրթիպաթ գօմիսիօնը՝ կէչէն Հաֆթա սալը կիւնիւ իճթիմա իտէրէք, սէրկիի մէզքիւրընն թէէսիս ու ինչասը իչին ճէման էլլի միլեօն ֆրանգ սարֆ իտիլմէսինէ գարար վէրմիշ տիր։

—

Թարապլուսը Ղարպտան էանի ավտէթտէ Տէրնէտէ դարգ օլան Պ-Ռ-Մ վարօրընընն սիւմարիսի պինպաչը Մուսթաֆա գարթան իլէ իքինճիսի սոլ գօլ աղասը Թահսին գարտան վէ մէզքիւր վարօրընն ստիր մէմուրլարընընն մուհաքէմէսի պու քէրրէ խիթամ պուլարագ, պունլարընն՝ բիւթպէյէրի ալընարագ, սիլքը ասքէրիտէն թարտ ու իխրաճ օլընմըշլար պէր։

—

Միւճթէմէի Ամէրիգա բէխը ճիւմհուրը էսպագ ժէնէրալ Կրանթ՝ նագապիրը թէտավի ուզուն պիր խաթալրդա տիւշար օլուպ, աթըպպա էլ չէքմիշ վէ ալթը այրգ պիր էօմրիւ գալարընը պէյան իթմիշ օլտըգլարընտան, միւշարէյէյհ ժէնէրալ՝ հէյէթը աթըպպա թարաֆընտան վէրիլէն պու հիւքմի իշիտէրէք, քէմալը պիդայտի իլէ էճէլէ պէքլէմէքտէ վէ քէնտի խաթրընկիւզարլարընը մալատումընա սէօյլէպ գալէմէ արտրմագտա իմիշ։

—

Մօսդուատա թագ ու նէշը օլունան Վ-Ռ-Ֆ Նամ Ռուս կաղէթասը՝ Պուլկարիսթան թարաֆընտան Մակեդոնիատա իյդա իտիլէն ֆէսատ վէ թահրիքաթտան պահս իլէ, պու կիպի հարէքեաթը ասայիշլիքէնանէտէ պուլունան Պուլկարլարը լիսանը չէփտիլէ թաայիպ վէ մուալէգէ իտէրէք, չէօյլէճէ պէյանը միւթալեա իթմիշտիր։ «Պուլկարլարընն Մակեդոնիատա վէ մահալը սահրէտէ միւքէմմէլ մէքթէպ վէ մէարէսէլէրի վար տըր, վէ նէ Պապը Ալի վէ նէ տէ Ռում բաթրիգխանէսի թարաֆընտան մէքթէպ քիւչատընա հիչ պիր վագթ վէ հիչ պիր վէճհ իլէ միւմանաթ կէօսթէրիլմէմիշ տիր։ Պու հագայիգ ճիւմլէնին մալիւմիւ տիր։ Պապը Ալինին վէ Բաթրիգխանէնին պիր արգուսը վար իսէ՝ օ՝տա Պուլկար մէքթէպլերինտէ մուալիմիւ՝ վէզայիֆինի իյֆա իտէնլերին վազիֆէի միւհիմմէլերինի իյֆայա հասրը տըրգաթ իլէ պէյն էլ էհալի իյդաի ֆէսատա տէլիլ վէ ալաթ օլմամալարը մատտէսի տիր, վէ պու մէրգում խլամընը իւղերինէ պիլհիճում, էլինտէքի պէյլի պիր գաչ տէֆա մէրգումընն գաֆասընա վուրարագ անը քէնտինտէն պիխապէր եէրէ տէվիրտիքտէն սոնրա, գարբըսընը զօրբա ալըգ կէօթիւրմիշ՝՝՝ վէ սոնրա մէրգումէյլի գարիւսինէ սալըվէրմիշ տիր։

—

Մէմալիքը էճնէպիյէտէն բասաբօրթսըզ վէ բասաբօրթը վիզէսիզ օլարագ վիւրուտ իտէն եօլճուլարտան, նիզամը տաիրէսին. տէ ճէզաի նագտի ալընմագտա իսէ տէ, թէզքէրէսիզ վէ գայասըզ օլարագ մահալը սարիրտէն կէլէնլէրտէն տախի ճէզաի նագտի ախզը իճապ իտուպ իթմէյէճէկի պագը թարաֆլարտան խաթիֆսար գելընմասը իւղերինէ, պու միսիլիւէրտէն՝ խիլաֆը թէնպիհաթ հարեքէթտէ պուլունանլար հագգլարընտանքի մատտէի գանունիյէյէ թէվֆիգէն 1 պէշլիքտէն 5 պէշլիկէ գատար ճէզաի նագտի ախզը խուսուսը Տպսիլիյէ նէզարէթի թարաֆընտան իճապ իտէնլէրէ պիլտիրիլմիշ տիր։

—

Սուրիա վիլայէթինտէն Տախիլիյէ նէզարէթինէ վիւրուտ իտէն պիր թէլէկրաֆտա կէօրէ, Լազգիյէ գասապասընտա էհալիի համիդիյէնտան թարաֆընտան 4 պապ մէքթէպը իպթիտաի թէէսիս օլընարագ, բէսմը քիւչատլարը իճրա օլունմուշ տըր։

—

Ֆրանսանընն պէհէր սէնէ քէշթ ու կիւզարա չէրգան տոնանմասընընն ալաֆր. ապրիլին 13ինտէ Թուլօնտան հարէքէթլէ Գօրսիգա, Գօրֆու, Զանթա, Բաթրաս, Բիրէ, Սէլանիք, Միտիլի, Իզմիր, Սագըզ, Նագսոս, Սանթուրին, Բատսս, Իսքէնտէրիյէ, Շամ Թարապլուս, Պէյրութ, Հայֆա վէ Եաֆա իսկէլէլերինէ ուղրայարագ ալաֆր. յունիսին 13ինտէ Բօրսատտէ մուվասէլէթ իտէճէյի, վէ պիր միւտտէթ օրատա իգամէթտէն սոնրա Կիրիտին Սուտա վէ Հանեա իսկէլէլերինէ վէ Թարապլուսը—Ղարպա վէ Թունուզըն Կէլէթ իսկէլէսինէ կիտէճէյի, վէ պատէհու ճէզաիրտէն կէչէրէք յուլիսին 25ինտէ Թուլօնա ավտէթ էլլէյէճէկի՝ Բարիզ կազէթալարընտա օգունմուշ տըր։

—

Մատամազէլ Սմայթ Ակնէս իսմինտէ Ինկիլիզ քիպարլարընտան պիր գատըն սէյահաթա չրգըպ, Եունանիսթան իլէ Թէսալիայը վէ Սէլանիք, Մանասթիր, Գոսօվա վէ Էտիրնէ վիլայէթլերի իլէ Անատօլու գրթասընտագի վիլայէթը Շահանէյի վէ Գըպրըս ճէզիրէսինի տօլաշըպ, Տէրսաատէթ տախի ուղրայաճագ իմիշ։

—

Ֆրանսանընն ասըլզատէ ֆամիլեալարընտան Գօնթէս Պարթալիս՝ Սէլանիք վիլայէթի տախիլինտէ Գաթօլիք բահիպէլերի իչուն պիր մանասթիր ինչա իթմէք իւղրէ պէրապէրինտէ պաղը բահիպէլէր իլէ պու քէրրէ Սէլանիկէ կէլմիշ, վէ օլ պատէ իսթիհսալը միւսաատէ էլլէմիշ տիր։

—

Ն·14 Օ ԲՕՆ ՆԷՕՖ Ն·14

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒՄ ՄԱՆՈՒՆ.

Էրէէ վէ ջ՞-ֆլը էլէ՝ պէյէ-ի էլդիւ տէբօլէնօը։

Իշպու մաղանընն սահիպի՝ պու քէրրէ եաղ մէվմիմի իչուն պիրինճի մատտա օլարագ միւթէնէվվի հապրը էսվապլար ճէլպ իթմիշ օլտուղընը բաղլէթլու էհալիյէ իլան իտէր։

Էն մէրագը միւշթէրիլերի պիլէ մէմնուն իթմէք իչուն թէատրիրը լազմէ՝ իթթիհազ գըլընտըղը կիպի, սահիպը մաղպա՝ միւշթէրիներին պիճիմիզէ չարթարընը մէվզուի իճրատէ վագ իսէ. պէրմէք իչուն հէր նէվի ֆէտաքեարլըղը իճրա էյլէմիշ տիր։

ՆԷՅԱՍԷԹ, ՏԱՑԱՆԸԳԼԸԳ ՎԷ ՈՒՃՈՒՋԼԸԳ

Հէր քիմ բէյ իւլ այն կէօրիւպ թատրիգ իթմէք իսթէր իսէ, Գալաթատա Եէնի Ճամի սօգաղընտա Թիւնէլին եանընտա 14 նումէրատա Եէնի ալբալ մաղազէյա թէչրիճ իտէպիր։

ՑԹՅԱՔ ՂԱՑԷՔ ՄԻԹՔԷՏԵԼ

ՄԱՐԳԱՐ ԴՈՒԼԱԳՈՒԾԵԱՆ

Գալաթա Սէոբէ- պազար Ն· 33

Բուսակի չքմէնարգիրերի բիյանգօսընին 91հինճի գուրասը կէ-լէճէք ալագիր· ապրիլին 1հինճի կիւնիւ քէչիսէ օլունաճաղընտան, մեյանը թէտավիւլ չէգարմըշ օլարդրմրգ էջոդ-ելերտէն միւգա-յան իթմէք իչուն բաղդէթլու միշթէրիլերիմիզի Գալաթատա քէօբրիւ պազընտա 33 նիւմէրօյը մաղազամբդա տավէթ իտերիմ։ Գուտեֆաքի պիրինճի իքրամիէ՝ 600 000 վէ իքինճիսի՝ 60 000 ֆրանգ օլուպ, պունլարտան մաս-տա 48 թահվիլաթ՝ պէօյիւք իքրամիէլէր։ Վէ պագը գալան 450 թահվիլաթի տակի 400էր ֆրանգ գաղանաճագ տրր։

Պիր պիթիւն էջոդին ֆիյաթը 7 պուլուգ, նարբրընրն 5 վէ չէր-եէյինին 3 զրշ· տրբ։ Պէր սրբա իւգրէ եանի 5 նումէրօ պիրտէն արտագ արգուսընտա պուլունան-լար՝ այնի նիւմէրօյարը հէր գուս-րա քէչիտէսինտէն էվվել ալագ իւգրէ տալանէ տակի օլապիլիր-լէր։ Թաշրարարտան վուգու պու-լան սրբարբչար՝ քէմալը տրգ-գաթլա իճրա օլընրը։ Պիլէթ սա-հիպլէրի՝ համիլ օլարդլարը նիւ-մէրօյարը գաղանմըշ օլուպ օլամ-տրգլարընը անլամադ իչուն նոմէ-բօյարա էյիճէ պագմալը տրրլար։ դիրա բէք չօգ քիմսէլէր՝ պիր գաչ սէնէ պագմայրպ, մուսիսիէրէն մուսուէնէ իթտիճլիրինտէ։ դա-զանմբշ օլտրգլարը կէօրիւլիյօր։

Շիմտիկի գաստար քէչիսէ օլը-նան նիւմէրօյարրն պիր ճէտվէլի հանընրդրտա մէվճուտ օլուպ, հէր-քիմ նիւմէրօսընը մուսէյնէ իթ-մէք իսթէր իսէ, պիր չէյ թա-լէպ իթմէքսիզին քէմալը մէմ-նունիյէթլէ պագարրը։

Թաշրարտան պիլէթ իւճրէ-թինէ մուդասպլի բօսթա բուլը տակի գապուլ օլունրը։

ՍԱՐՊԱՖԻՍԷ

ԷՎԸՐՕՐԱ ՓՕՓՈՒԼԸ

Լօնտրա 18 Մարտ

Ինկիլէհամը Ինկ· Լիր·	098-3/16
Օմ· էհամը ամբարը	17-13/16
» » գարանը	17-9/16
Մէ-պոտէլէ	
Իսթիգրաշ 58 } 1 հինճի	36-
» 62 }	–
» 72 2 հինճի	20-3/8
» 65 }	–
» 69 } 3 հինճի	17-1/2
» 73	
» 71	70-3/4
Օսմանը Գանդաղ	14-
Բուսիա իսթիգրազը	93-1/2
Մըսըր տուլ, մութահքաթ	67-7/8
» իսթիգրազը	88-1/8
Տարիա Սանիէ (Մըսըր)	63-3/4
Ռուչիա իսթիգրազը	86-3/4
Ամ արիսթ. էհամը 1877	–
Դամպիս Բարիզ 3 այ վաստ	25-583

Բարիզ 18 Մարտ

Ֆրանս· էսկ· 3 % Ֆր·	81-60
» » 5½ %	110-27½
Եէնի Օսմ· էհամը ամբարը	13-10
» » » գարանը	10-02½
Մէ-պոտէլէ	
Սեռի Պ.	21-
» Ս.	18-
» Տ.	–
Բուսիայի չքմէնարֆէրի	48-75
Օսմանը Բէժիսի էհամը	502-50
Օսմ· Գաճաղաբը	606-25
Ֆրէսի Լիսնէ	560-
Ֆրէսի Ֆոնսէ	1370-
Լիոն ագտիներ	1285-
Սուէյզ ագտիները	2171-25
Բուսիա 5 % 1877	89-1/2
Իթալիա էհամը	97-70
Մսրը Ֆոնտ մութահքաթ	348-
Եունան 5 % 1879	350-
Գամպիս 3 այ վաստ	25-38

Վիէննա 18 Մարտ

Լօնտրա իւգրէրինէ գամպիս	124-65
Բուսիայի չքմէնարֆէրի	23-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էսկ· ուսմ· տիւն ադչ· գար·	19-39
Գու սատան աչքլարը	19-37
Մըսըր մութահքաթ· գար·	75-17½
Գու սատան աչքլարը	75-20
Սեռի Ա·	37-
» Պ·	20-35
» Գ·	19-35
Բուսիայի չքմէնարֆէրի	47-62½
Ագչէ ֆայզի	7-
Բէյօր Ղրշ·	00-
Հէվալէսիզ »	20-

ՊԱՆԴԱՆ ԱԳՏԻՈՆԼԱՐԸ

Գրէսի ծէնէրալ	7·07
Սթամբոլ պանգասը	5-23
Եօսիէթէ ծէնէրալ	3-16
Թրամվայ	2-77½

ԱԳՏԱԼԼԵՐԻՆ ՖԻՅԱՔԸ

Օսմ· լիրասը 100 զրշ·առան	Ղշ· Բր·
Գէյսարի մէճիտիէ ֆարազը	107-
Մէքքէյի »	90-
Գէզիրէ »	105-
Ամիրէտ »	102-30
Գազբը »	800-
Գայմէ	3300-
Ինկիլիզ լիրասը	110-08
Ֆրանսէզ ալթունը	87-22
Բօլ	20-05
Գրէմից ալթունը	51-10
Գարպօն գայմէսի	8-73

ԻԼԱՆԱԹ

Մէքքէի միւքէրրէմէտ մուդիմ իզզէթլու էլհաճ Եօսէր Ճու�էֆէնտինին Տէրսաատէթ Իքինճի Հուդուգ տարբէսինտէն վէրիլէն 5 հպրրան սէնէ 300 թարիխի վէ 122 նումէրօյու պիր գրթա իլամ մուճիպլինճէ քէրէսթէհի Գրիգոր վէ Ա.Ետոն զիմ-մէթլէրինտէ մահքիմանլիկ ալա-ճաղը մուգապլինտէ մէրհուն վէ Ֆիրուսթը մահքիմ պուլունան Սա-մաթա գուրպինտէ Սանճաղտար Խայրէտտին մահալլէսինտէ Գօճա Մուսթաֆա բաշա ճատտէսինտէ քեսին թահմինէն 448 զրա 4 բարմաղը աթիդ վէ 336 զրա 3 բարմա-ղը ճէտտա արսա իւգէրինէ մէպնի տէրունինտէ պիր ատէտ գուլույը վէ զահրինտէ 479 արշն պաղչէյի միւշ-թէմիլ 146 աթիդ 140 ճէտտա նու-մէրօյու պիր պաղ քէրէսթէճի տիւք-քեանը կէտիկինէն 120 սէհիմ իթի-պարը իլէ 45 սէհիմի վէ միւլքինին 16 սէհիմ իթիպարը իլէ 5 սէհիմի պունտան ադտէմ էֆէնտիի մուսամ-լէյինին մահասուրը վէ մէքքի մէքքէ-մէթլու Ֆէյզուլլահ էֆէնտինին թա-լէպի իւզրինէ միւդայէտէյ գօնու-լարագ, լիրան Օսմանի 100 զրշ· հա-սարը իլէ 2000 զրուշան թաղիպի էօհտէսինտէ թէգարրուր էյլէմիշ օլ-տուղընտան, պէտէլը մուգարրրը մէգրիրտէն ֆազլա եանի 100տէ 5 զամանը իլէ թաղիպ օլանլարընը թարիխը իլանէէն իթիբարէն 31կիւն զարֆընտա տարիյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի վէ միւտաէթը մէգրիւրէյնին ինգըդա-սընտան ասնրա զամմ գապուլ օլուն-մայաճաղը Տէրսաատէթ Պիտայէթ մահ-քէմէսինիհամ տարիէսի տէն իլան օլընը։

28 Հուլպաթ 300

Խագինէի Խասսաի Շահանէէն կէլէն իլան·

Խագինէի Խասսաի Շահանէ իչին լիւգում կէօրիւնէճէք մրգ-տար հանը ագիզին էվզանը ճէ-ճէտ իւգրէ միւնագասարնա իչ-պու մարթը տօգուզունճը ճուս-մա էրթէսի կիւնիւ պաշլանա-ճաղընտան, թաթիպ օլանլարը եէվմը մէգքիւրտէ Խագինէի Խաս-սաի Շահանէտէ պուլունմալարը իլան օլընրը։

5 մարթ 301 3—2

Էկրկէն գօրուսընտա քեսին միլ-լէթի պաղչէսի մասիլեասը իլէ պէրա-սկը միթատ իւգրէ իճարա վէրիլէ-ճէկին էն, մարթը բուսինին 17ճճի բազար կիւնիւ միւպայէտէ օլունճա-ղընտան, բէչին բարա օլարագ բա-դիպ օլանլարը եէվմը մէգքիւրտէ սահլիանէյէ կէմէլէրի, վէ միւպայէ-տէ սաաթ 9ա գատար խիթամ պուս-լաճաղընտան, ֆիմաստա կէլէն օլուր իսէ դապուլ օլունմայաճագ տրր։

4—2

Խագինէճէ թապ իթտիրիճէճէք քե-պիր վէ սաղիր ճէվան 5000 ատէտ սուրէթ քեսաղլարընը չէրթիը մուգադրրէճիլլէ պէհէրի 3 բարատա թաղիպի էօհտէսինտէ պուլունտրը-նա վէ չէհրը ճարիի բուսինին 7ճճի բէյնճէնկիկ կիւնիւ հէր գաչ բարա վէ Ցընճը ճուսա էրթէսի կիւնիւ տակի 100տէ 5 թէնգիլ գբընրը իսէ գապուլ օլունուպ, անանէն սօնրա թէնգիլ գապուլ օլունմայաճաղընա պինտէն նօգանը իլէ իթայա թաթիպ օլանլարը վէ տահա գիյատէ մաւիս-մաթ ալտագ իսթէյէնլերին Էվզաքը Հիմայուն մէճլիսը իտարէսինտէ կէր-մէլէրի։

4 մարթ 301 3—3

Շեհր Էմանէթի ճանիպը ալիսինտէն.

Ֆէրիքէօյունտէ Պէօյիւք Գօ-րէնթի սօգաղընտա Սէբրը Հիւ-մայուն գարուճու ծնպաշրարընտան Էյիպլի Մէհմէտ էֆէնտինին արսասընտան ալընաճագ մահալ։

զրբաի աչարի
1149 զրբա
աչիր
12
պէհէր զրբաը
35 զրուշան

Մահալը մէգքիւրտէ Աղաւնի պինրը Յովհաննէս խաթունրն արսասընտան ալընաճագ մահալ։

զրբաը աչարի
287 զրբա
աչիր
28
պէհէր զրբաը
35 զրուշան

Գարիլէի մէգքիւրէտէ Օրթա Գրը սօգաղընտա Հաճի Ալի աղա-նրն արսասընտան ալընաճագ մա-հալ։

զրբաը աչարի
402 զրբա
աչիր
19
պէհէր զրբաը
35 զրուշան

Մահալը մէգքիւրտէ թապա-քեար Հաճի Եուսուֆ աղանրն ար-սասընտան ալընաճագ մահալ։

զրբաի աչարի
54 զրբա
պէհէր զրբաը
35 զրուշան

Գարիլէի մէգքիւրէտէ Ինէքճի Ցէրէ սօգաղընտա Պարուխանէ ճատտէսինտէ սատտէթլու Սէր-վէր աղա հաղրէթէրէրինին արսա սընտան ալընաճագ մահալ։

զրբաի աչարի
111 զրբա
աչիր 89
պէհէր զրբաը
17½ զրուշան

Մահալը մէգքիւրտէ կարապետ աղանրն արսասընտան ալընաճագ մահալ։

զրբաի աչարի
66
աչիր
7
պէհէր զրբաը
17½ զրուշան

Տէրգօս Սու Շիրքէթի մարի-ֆէթիլլէ Տէրգօստան ճէլդ օլու-նան սու եօղարը իչին շիրքէթ թարաֆընտան պիլմիւգայա աս-հարընա պէտէլի վէրիլմէք լա-զըմ կէլէն պալատէ մուհարրէր արագինին պէհէր զրբաը ճէտ-տինէ իսթիմլաք գարարնամէսի մուճպլինճէ թաաին օլունան հէյէթ թարաֆընտան թագտիր իտիլէն պէտէլէր զիյրէրինտէ կէօսթերիմիշ, վէ գարարնամէ-նին սէքիզինճի մատտէսի հիւք-մինճէ Ալթընը Տարիէի Պէյէ-տիյէ գարուսընա վէ պունլարդն մինճարպ մահալլէրինէ պիրը վարագա եարբչարբրմբշ օլազ-լա, քէյֆիյէթ իլան օլունրը։

5 մարթ 301

Միֆիլա գօմիսիօնը Գօսթաքի Եաղլիտինին իֆիլասը հագգընտա լա-զըմ կէլէն մուամէլաթը գանունէյէ քեսինին իճրա օլունմըշ օլուուզն-տան, միվիլիսը մէրգում գիմմէթիմ-տէ պաճաղը օլանլարը գանունը թիճարէթին 21հինճի մատտէսի մուճ-հիպլինճէ միվիլիսը մէրգում թարա-ֆընտան թէբիի օլունաճագ գօն-գօրատաթնուն միւզաքէրէ վէ գա-բարլաչարրբշմասը իչուն իշպու 1885 սէնէսի մարթընրն 13հինճի չարչէնպիհ կիւնիւ ստաթ 6տա Իրինճի մաճքէ-մէի Թիճարէթէ կէլմէլէրի իլան օ-լունրը։

Պէօյիւք Հալգալրտա ինչա օլընան զրբասի մէքթէպի էսնիէսի իչուն պու քէրրէ լիւգում կէօրիւնէն 10000 գանթար քէմիր քիրէճի իլէ 3000 գանթար չալը քիրէճինտէն քէմիր քիրէճինին պէհէր գանթարը 3 զրշ· 38 բարա, քէզիլիք չալը քիրէճինին պէհէր գանթարը 5 զրշ· 18 բարատա թաթիպի էօհտէսինտէ թէգարրուր իտուպ, չէհրը հալը բուսինին ցընճը ճուսա էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիպի վէրիլէճէկինտէն, ֆիյաթը մէգքիւրէտէն ալալը ֆիյաթլա թա-լիպ օլանլարը եէվմը մէգքիւրտէ Թիճարէթ Նէզարէթը ճէլիլէսինտէ գօմիսիօնը մասասուսընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունրը։

5 մարթ 301

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ

Լիվգաֆը Հիմայուն վարիտաթը ուսուսիմիէ իտարէսի Մահմիւ-լաթ շիպէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլուն-մագտա օլան աթիւզիր մահ-միւլաթրն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան իքինճի հաֆթասը օլան իշպու 1301սէնէսի մարթընրն 4հինճի բազար էր-թէսի կիւնինտէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆընտա թաթիպ օլանլարը գբյմէթը մուհամմէ-նէսինին էօշրիւնէ միւսաֆի թէ-էմին ազչէսի իլէ պէրապէր ի-տարէի մէգքիւրէյէ միւրաճաաթ իթմէէրի լազըմ կէլիպ, պէտէլը մուճճէէլէյէ մահտուպէն սուրէթ վէ սէրկի գապուլ օլունմայաճա-գը՝ իքինճի տէֆա օլարագ իլան օլունուր։

· · 40 վէ 42 · · 17500 (1) · — Գումգարուտա Ֆիւրքճի պաղը Սիւ-լէյման ագա մահալլէսինտէ Գոմ-բու ճատտէսինտէ Հարէմէյն կէտի-քեաթընտան թէրպիէն 76 մէթրօ արա-սատա չէհրի 250 զրշ· քիրալը քեսբ-կիր մուգատէմա պէրպէր վէ կլ-եէվմ պիր պաղ պէրպէր վէ պաղ-գալ տիւքքեանլարընրն նըոֆ հիսէսի։

· · 27 · · 7500 · — Գօսգատա Միյմար Ռէմալէտտին մահալլէսինտէ Գօսգա ճատտէսինտէ Պայազիտ ագա վագֆընտան թէրպիէն 30 մէթրօ արա-սատա չէհրի 120 զրշ· քիրալը ախ-չագ պիր պաղ գաուռուրաճը տիւք-քեանընրն նըոֆ հիսէսի։

· · 8 · · 2000 · — Սուլթան Ահ-մէտ գուրպինտէ գարու ագաը Մահ-մուտ ագա մահալլէսինտէ վէ Գէբու ագաը Ճամի չէրիֆի սօգաղընտա պէրմուհիպը խաբ-րիա 140 զրբաը աթիդ պիր զրթա մէնգիլ արսասը Պապիէսսատէ ագա-ը մէրհում Մահմուտ ագա վագ-ֆընտան։

· · 16 · · 4500 · — Սուլթան Ահ-մէտ գուրպինտէ գարու ագաը Մահ-մուտ ագա մահալլէսինտէ Եօղուրթ-խանէ սօգաղընտա պէրմուհիպը խաբ-րիա 140 զրբաը աթիդ պիր զրթա մէնգիլ արսասը Պապիէսսատէ ագա-ը մէրհում Մահմուտ ագա վագ-ֆընտան։

· · 35 վէ 31 · · 5006 · — Թօբխա-նէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Գա-սապլար իլի սօգաղը իլէ Պօղազ Բէ-սէն ճատտէսինտէ Հարէմէյն կէտի-քեաթընտան կէտիկի վէ զարապաշ Մուսթաֆա էֆ· վագֆընտան միւլքի օլմագ իւզրէ թէրպիէն 30 մէթրօ արասատա մէպնի քիվգինտէ 2 օտաղը միւշթէմիլ սէնէվի 8500 զրշ· քիրալը պիր պաղ չէքէրճի վէ միւշթէմիլ-թընտան պիր պաղ նայրնճը տիւք-քեանլարընը միւլքինին 6 հիսէսէն պիր հիսէսյլէ կէտիկինին 120 սէ-հիմանէն 10 սէհիմի։

· · 30 · · 40000. — Ֆաթիհ գուր-պինտէ Քէրմանթի մահալլէսինտէ Քէչիւք Գարաման ճատտէսինտէ Հար-էմէյն կէտիքեաթընտան կէտիկի վէ Բէրի Մէհմէտ բաշա վագֆընտան թէրպիէն 72 մէթրօ արասատա մէպնի քիվգինտէ 3 օտա վէ զահրինտէ 38 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 330 զրշ· քիրալը քեսբկիր պիր պաղ զահ-վէ տիւքքեանընրն պիթիրնէ։

· · 1 · · 3500 · — Զէնճիրլի Գուր-յուսա. Աթիդ Աչի բաշա մահալլէսինտէ Լիւլէյճի Եէքթա օսգաղընտա թէր-պիէն 76 մէթրօ արասատա 5 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գուլու վէ 684 զրբա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչագ պիր պաղ մէնգիլ։

· · 228 · · 2000 · — Ալթը Մէր-մէրատ քեաթիպ Միսիրհէտտին Հէ-քիմ օղլու Ալի բաշա ճատտէսինտէ Իվգաֆ կէտիքեաթընտան կէտիկի Թուրբիմ պէյ վագֆընտան միւլքի օլ-մագ իւզրէ թէրպիէն 30 մէթրօ ար-սասա չէհրի 15 զրշ· քիրալը մութ-համմիլ ախչագ պիր պաղ քէրէսթէ-ճի տիւքքեանընրն պիթիրնէ։

· · 5 · · 12500 · — Թօրխանէտ Գազանճը մահալլէսինտէ Ավոր սօ-գաղընտա Վարնաը Մէհմէտ Իզզէթ բաշա վագֆընտան թէրպիէն 114 մէթրօ արասատա մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆայը միւշթէմիլ սէնէվի 5000 զր քիրալը պիր պաղ տիւքրն նըոֆ հիս-սէսի։

· · 134 · · 5000 · — Թէքիր սա-բրալը ճիվարընտա Զագըր աղա մա-հալլէսինտէ Ալի Զէլէպի վագֆընտան թէրպիէն 40 մէթրօ արասատա պիր օտա վէ 76 մէթրօ պաղչէյի միւշթէ-միլ պիր պաղ մէնգիլ արասաքընն պիթիրնէ։

· · 5 · · 5000 · — Թօրխանէտ Տէգֆէրտար էպու էլ Ֆազլ մահալ-լէսինտէ Թուլումբաճ սօգաղընտա Էյ-համ էֆէնտի վագֆընտան թէրպիէն 37 մէթրօ արասատա 4 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գուլու վէ 37 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պաղ մէնգի-լին նըոֆ հիսէսի։

· · 110 · · 3833 · — Սուլթան Ահմէտ գուրպինտէ Ֆիրուզ աղա մա-հալլէսինտէ Գասը Հիմայուն ճատ-տէսինտէ թէրպիէն 100 մէթրօ ար-սատա պիրա հավա չէհրի 330 զրշ· քիրալը ֆարկիր պիր պաղ էճզանը տիւքքեանընրն Էվգաֆի կէտիքեա-թընտան կէտիկինին 6 հիսէսէն պիր հիսէսի։

· · 55 · · 5000 · — Թարապիասա Սօղուգ Սու մէվգիրինտէ Սուլթան Պայազիտ Խան Վէլի վագֆընտան պէրմուհիպը սէկէնէ 2 օտաղը միւշթէմիլ սէնէվի 8500 զրշ· քիրալը պիր պաղ չէքէրճի վէ միւշթէմիլ-թընտան պիր պաղ նայրնճը տիւք-քեանլարընը միւլքինին 6 հիսէսէն պիր հիսէսյլէ կէտիկինին 120 սէ-հիմանէն 10 սէհիմի։

· · 30 · · 40000. — Ֆաթիհ գուր-պինտէ Քէրմանթի մահալլէսինտէ Քէչիւք Գարաման ճատտէսինտէ Հար-էմէյն կէտիքեաթընտան կէտիկի վէ Բէրի Մէհմէտ բաշա վագֆընտան թէրպիէն 72 մէթրօ արասատա մէպնի քիվգինտէ 3 օտա վէ զահրինտէ 38 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 330 զրշ· քիրալը քեսբկիր պիր պաղ տիւքքեանընրն նըոֆ հիսէսի։

· · 1 · · 3500 · — Զէնճիրլի Գուր-յուսա. Աթիդ Աչի բաշա մահալլէսինտէ Լիւլէյճի Եէքթա օսգաղընտա թէր-պիէն 76 մէթրօ արասատա 5 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գուլու վէ 684 զրբա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչագ պիր պաղ մէնգիլ։

· · 3 · · 6500 · — Թօրխանէտ Սոլմակիր մահալլէսինտէ Խագինէ Զգմամը սօգաղընտա Զէկվի Հիսէ-յին էֆ· վագֆընտան թէրպիէն 76 մէթրօ արասատա 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գուլույը միւշթէմիլ չէհրի 100 զրշ· քիրալը ախչագ պիր պաղ մէնգիլին նըոֆ հիսէսի։

· · 14 վէ 15 · · 6000 · — Զարյուլ քէպիրտէ Ֆիւրքճիլէր իլինտ Ճըզալգատէ Բիւթէմ բաշա վագ-ֆընտան թէրպիէն 91 մէթրօ արաս-ատա չէհրի 100 զրշ· քիրալը քեսբկիր Բուսկիէ իսմը տերուէնտէ իսմի գաթատա վաղը 2 պաղ օտաղարընն 5 հիսէսէն պիր հիսէսի։

(1) Ճիւմէլէրին պաշլարընտա իւք հիղատա պուլունան բազգամաք՝ մահ-իւլմաթն նիւմէրօյարընը, վէ իքինճի հիրատաքիէր՝ գբյմէթը մուհամմէ-նէլէրինին պիտիրմէքտէ տիրէր։

ՄԵԻՀԻՄԱՐ ԻԼԱՆ

ՍԱՐԱ

ՍՐԱՎԱՐՕՋ

ՀԷՎԱԼԻ

ՎԷ ՍՈՒՆԻՐ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐԸ

Պէնիմ թէրթիպիմէ պիւսպիւ-թիւն էյի օլուր։ Իսճրէթ՝ էյի օլ-ատուղտան սօնրա թէէտիրէ իտի-լէճէք տիր։

Միւտամամա՝ մուխասպէրէ իլէ իճրա օլունուր։

Ֆիրանա ճէմիյէթը Լիմիյէի թա-բրիգընտան պիրինճի բիւթպէ սրթան միտալեայա նամէ օշմուշ օլան

Մ—ուլէ

ՏՕԳԹ· ԱԼՊԵՐ

Բարիզաէ Թրօն մէյտանընտա Ն· 9

ԿԻԶԼԻ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐ

Էն զիյատ իւսիտրպ պիր բատաէ պիրէ պուլունալար, ագա վէ միւեուճաա հիչ ֆէնալըգ հուսուլէ կէթիրմէ քարիրն, թէէարրիյաթը ֆէն-նիյէի հագբրէյէ միւպէէրի օլան պէ-նիմ թէքթիպիմէ պիւսպիւթիւն էյի օլուրլար։ Քէզալիք կենճէյնէ մախ-ուս էուսրրբը էալրի օլան «Ինէ խա-ֆըլէթլրը էյէ ֆուէվէրեղլեւերեէ տա-թի թէտավի էյլէրիմ»։

Գու պագատէ սբբր սագլանճաղը թէէմին օլուրը։

Խասթալըգ հագգընտա տօղրու մանիամաթ վէրիմէսի բէճա օլունուր։

Պիր չօգ ճէմիյէթը իլմի-յէէ ագա պուլունան

ՏՕԳԹՕՐ ՊԷՀԼԻՍ.

Բարիզաէ Նամօն մէյտանընտա Ն· 6

ԱՐԵՎԵՄՈՒ ԱՐԵՎԵՄՈՒ

Ամենաբարձր գովասանքներ ստացած գրքերի մեջ՝ ամենաշատ գովասանքներ ստացածն է Հայոց Գրերի Գյուտը։ Կը գտնուի Ամերիկեան Հայ Գրագէտներու Միութեան Գրադարանի գրքերուն մէջ։ Կը վերաբերուի Գրերու գիւտին։ Գրքի գինը՝ 1 ոսկի։ Կը գտնուի Տարեցի Գրքերու Խանութում։ Գնորդները դիմեն հեղինակին։

Գրքերս կը ստանան Գանձարանի Գրասենեակներէն։

Գրքերս կը գտնուին հետեւեալ հասցէներուն մէջ։ Կը վերաբերուին Գրերու գիւտին